

bb. 2. / kijelölt... 1. folyt./rj

a balatoni vízügyi kirendeltség - jelenleg kisebb szakaszokra terjedő szabályozásával - végleges partok közé szorítja a balatont. a vízmosások, öblösödések szervesanyag gyűjtő területek, amelyek egészségügyileg is károsak, a víz partrabló tevékenysége pedig veszélyezteti a parti közterületeket, magántelepeket, vízjogilag is végleges rendezést követelnek a partvonalak. az érvényben lévő vízjogi törvény szerint a meder mindenkor az állam területének számít, s változatlan, állandó határát rögzíteni kell. ez indokolja a partok végleges kijelölésének fontosságát.

a magyar tenger szabályozási vonalának megállapítása céljából befejeződött a tavat övező 42 település határának részletes felmérése, s ehhez igazodik a rendezési terv is. szondázással meghatározzák a tó mélységi állapotát is. a balatoni vízügyi kirendeltség a gazdaságossági szempontokat figyelembe véve állapította meg a tó szabályozási vonalát. ez a vonal az elképzelések szerint legfeljebb 20-30 centimétert változhat. a parti létesítmények is ehhez a szabályozási vonalhoz igazodnak, s csak ehhez mérten építenek végleges partvédművet. a még ideiglenes telekhatárokon egyelőre csak ugynevezett ömlesztett kőgátakat építenek. a távlati tervek szerint a balaton állandó jellegű szabályozási vonala mentén - mint síófoknál - szűk közterületi sávot, parti sétányt alakítanak ki. /mti/

--

bb. 3. cipőexport három milliárdért

is/sz/tr/rj ie la

1974. november 28.

a tannimpex külkereskedelmi vállalat a napokban aláírta eddigi legnagyobb volumenű cipőexport-szerződését szovjet partnerével, a raznoexport külkereskedelmi egyesüléssel. eszerint 1975-ben már csaknem hárommilliárd forint értékben szállít a tannimpex női és férfi cipőket, téli divatcsizmákat, szandálokat a szovjetunióba.

/folyt.köv./

1/b

- 2 -

bb. 3. /cipőexport... 1. folyt./rj

a szerződést azután írták alá, hogy néhány hónappal ezelőtt a vállalat moszkvában nagyszabású kiállításon mutatta be a mintegy 2 200 modellből álló export cipő kollekcióját. a szovjet szakemberek e bőrből és műbőrből készült modellek közül rendeltek jövő évi szállításra a tannimpex-től. a szovjet exportra szánt lábbeliket hat nagy állami vállalat, a duna, a minőségi, a szombathelyi, az alföldi, a tizza és a bonyhádi cipőgyár, - valamint 20 cipőipari szövetkezet készíti.

a tannimpex-nek egyébként a szovjetunió a legnagyobb exportpiaca. idén a vállalat összes export-forgalmának 54 százalékát a szovjetunióba szállítandó magyar cipők adják. /mti/

--

bb. 4. hazaérkezett ferencsik jános

i/ro/tr/rj hi -cz

1974. november 28.

háromhónapos ausztráliai turnéről érkezett haza ferencsik jános, kossuth-dijas karmester, az állami hangversenyzenekar főzeneigazgatója. szeptembertől november végéig az ausztrál rádió meghívására perthben, adelaideben, melbournben és sidneyben negyedszáz alkalommal dirigálta a helyi zenekarokat. személye már ismert a távoli kontinens zenerajongói előtt, hiszen 1970-ben egyedül, ez év tavaszán pedig az állami hangversenyzenekar élén járt a koncertéletét rohamosan fejlesztő országban. a műsorról, tapasztalatairól az mti munkatársának a következőket mondotta:

a műsor közös megegyezés nyomán alakult ki, a teljes magyar repertoárból liszt/preludjéjét és - izgalmas feladatként - faust-szimfóniáját; bartók viszonylag ritkábban hallható táncszvitjét; kodály galántai táncok-ját és a páva variációit dirigáltam. ezenkívül bach, mozart, ha:ndel és richard strauss művek szerepeltek a programban, s nem hiányoztak az elmaradhatatlan nagy szimfóniák sem, például schubert c-dur szimfóniája és brahms iv. szimfóniája hangzott el. a zenekarokat hallatlan igekezet jellemzi, legyen bár próba vagy előadás, tudásuk legjavát nyújtják.

/folyt.köv./

1/b

1 les

- 3 -

. 4. / hazaérkezett... 1. folyt./rj

talán nálunk is gyümölcsöző lenne az ausztrál zeneéletnek az a gyakorlata, hogy a koncert zenekarokat is finanszírozó rádió ugynevezett tréning-zenekart tart fenn. karmester irányításával 14-23 éves fiatal muzsikusok készülnek itt pályájukra, állandó gyakorlással, hogy ha szükség van rá, bármelyik zenekart ki tudják segíteni, akármilyen hangszerről legyen is szó. /mti/

--

bb. 5. tihanyi cabernet az ünnepi asztalon

vd/ká/rj -cz

1974. november 28.

a badacsonyi vidéki állami pincegazdaság balatonfüredi, badacsonyi és győri palackozó üzemeiben a napokban mintegy 3 millió palackot töltenek meg az 1973-as évjárat kiváló minőségű boraival. a pincegazdaság legjobb borait szállítja az üzletekbe, az évvégi ünnepekre. ezek között kistételű, aranyérmes, fajtakülönlegességek is szerepelnek, a karácsonyi ünnepekre a rendkívül keresett badacsonyi szürkebarát, kéknyelű, rizling- és zöldszilváni mellett kapható lesz a tihanyi cabernet, amely a kiváló áru megkülönböztető jelzést viseli. kielégítő mennyiség kerül a kereskedelembe a tihanyi rege vermut és az aranybulla desszert borokból is.

a jellegzetes, zamatos borok üzletekbe szállítása megkezdődött és az év végéig fokozatosan feltöltik a raktárakat. /mti/

--

bb. 7. hermann lipót emlékkiállítás

i/me/tr/rj hi la

1974. november 28.

hermann lipót születésének 90. évfordulója alkalmából emlékkiállítás nyílik december 1-én, vasárnap a budapesti történeti muzeumban, a magyar nemzeti galéria rendezésében. a művész hagyatékából, közgyűjteményekből és magántulajdonban levő alkotásokból válogatott mintegy 200 festményt - figurális kompozíciókat, tájképeket, csendéleteket, portrékat, önarcképeket - mutatnak be január 1-ig. /mti/

--

- 4 -

bb. 6. ne a traffipax, hanem a járművezető legyen az ellenőr - a volántourist gépkocsivezetőknek felhívása

i/kf/tm/rj ie la

1974. november 28.

a belügyminiszter a közlekedés- és postaügyi miniszterrel együtt szabályozta - december 15-től csökkenti - a személygépkocsik és a motorkerékpárok lakott területen kívüli sebességét. a rendeletet a mintegy kétmillió járművezetői jogosítvánnyal rendelkezők közül ki-kí terméskete, vérmérséklete szerint fogadta, végrehajtása azonban mindenkire kötelező, hiszen a súlyos kimenetelű balesetek csökkentését, az emberi élet védelmét, biztonságát szolgálja.

a volántourist többszáz gépkocsivezetőjét is foglalkoztatta a sebességkorlátozás. egyetértettek az intézkedéssel, tudva, hogy a kisebb sebesség csökkenti a veszélyeket, enyhíti az esetleges balesetek következményeit, több időt biztosít a menet közben szükséges elhatározásokhoz, cselekvésekhez, s bár nem gazdasági érdekből született, végrehajtása üzemeltetés-megtakarítással is jár.

ezért a volántourist gépkocsivezetői felhívással fordultak valamennyi hivatásos és magángépkocsi vezetőhöz, valamint motorkerékpárosokhoz a közúti közlekedés biztonságát szolgáló rendelkezés következtetésére. a felhívás hangsúlyozza, hogy a közlekedéssel foglalkozó vállalatoknál - akárcsak náluk - foglalkozzanak szervezettebben a balesetek megelőzésének fontosságával, a „lassabb”, közlekedés várható társadalmi és szakmai hatásával, eredményeivel. a sebességkorlátozás nem jelent védelmet az erőszakos, a szabálytalan vezetők ellen, ezért felhívták a kollégákat a személyes példamutatásra, a szabály ellen vétők meggyőzésére is. közös összefogással meg kell fékezni a száguldókat, ne a traffipax, a sebességmérő műszer, hanem maga a gépkocsivezető, a közlekedési fegyelem legyen az ellenőr.

a volántourist gépkocsivezetői felhívásukban vállalták, hogy a közúti közlekedésben egymást segítve, figyelmeztetve javítják a közlekedési morált, s hozzájárulnak a biztonságosabb közlekedéshez, a közúti balesetek csökkentéséhez. /mti/

--

- 5 -

bb. 8. tájház a zselicben

vid/ká/rj -cz

1974. november 28.

a zselici dombok között megbuvó magyarlukafán tájházat nyit a pécsi janus pannonius muzeum. a néprajzi szakemberek másfél-száz éves oszlopos talpasházra bukkantak a faluban. ezt az épületet, amely egyedülállóan szép emléke a hajdani zselici népi építészetnek, eredeti alakjában állítják helyre. a talpasház szobáiban kis muzeumot rendeznek be a népi üvegesmesterség munkáiból. a zselicben ugyanis a xviii. és xix. század folyamán több üveghuta működött, egyebek között a magyarlukafa közelében lévő - aztóta megszűnt - németlukafán és szentlukapusztán. az üvegyártáshoz szükséges nyersanyagot a környékbeli homokbányák és az elégetett fa hamuja szolgáltatta. a hutamunkások többnyire németek voltak, akik közül sokan eredeti hazájukból hozták magukkal a mesterség ismeretét, szeretét.

a janus pannonius muzeum néprajzi osztálya gazdag népi üvegyűjteményt őriz: poharakat, palackokat, mécseseket, lámpákat és más - préselt vagy fuvott - üvegtárgyakat. a magyarlukafai tájházban berendezendő kiállítás hiteles képet ad majd a hajdani falusi huták működéséről, termékeiről. a talpasházat és benne az üvegmuzeumot jövőre nyitják meg a látogatók előtt, s ezzel a zselic egy eddig ismeretlen - tájképi szépségekben bővelkedő - részét kapcsolják be az idegenforgalomba. /mti/

--

bb. 9. december a tit természettudományi stúdiójában: mezőgazdasági, műszaki filmnapok, előadásorozatok

i/nn/s/rj hi -cz

1974. november 28.

a tudományos ismeretterjesztő társulat bocskai uti természettudományi stúdiójában a szokásosnál is több előadás, filmvetítés, módszertani megbeszélés tarkítja a decemberi programot. azok számára, akik már jó előre fel akarnak készülni külföldi utazásaikra, számos ismertető, uti beszámoló nyújt segítséget. magyarai gábor geológus például háromszék és a mezősgéi falvak nevezetességeit, néprajzi sajátosságait ismerteti december 2-án, a barangolások erdélyben című sorozatban, másnap pedig skandinávia szépségeiről hangzik el ismertetés. dr. anghi csaba professzor december 5-én amerikai élményeiről beszél, eredeti színes dia-felvételek bemutatásával. /folyt.köv./

19.47 rj

- 6 -

1b

bb. 9. / december a tit... 1. folyt./rj

hasznos szórakozást ígér az amiről a térkép mesél című sorozat kalandozás európa térképén című előadása, amely a térkép neveinek magyarozatával, a földrajzi elnevezésekhez fűződő történetekkel foglalkozik. december 9-én dr. móczár lászló egyetemi tanár indiai és nepáli utazásainak tapasztalait, látnivalóit elemzi. juhász árpád geológus pedig december 11-én mongóliai élményeiről tart beszámolót. végül december 12-én dr. szilágyi miklós főiskolai tanár többek között olyan kérdésekre ad választ előadásában: milyenek a japánok, milyen egy igazi földrengés, hogyan élnek a távol-keleti országban.

a párválasztás követelményeiről, a házasságra való felkészülésről, a harmónikus együttélés szabályairól szól dr. bakonyi gábor adjunktus előadása december 3-án. ugyancsak sokak érdeklődésére tarthat számot dr. gýenis gyula tudományos munkatárs beszámolója a modern „tenyerjósulásról”, az az a dermatoghyphiáról. ugyancsak december 4-én a sugárvédelem alapjaival, a környezetvédelmi mérések végrehajtásával, a rádióaktív anyagok szervezetbe jutásának lehetőségeivel foglalkozik dr. virágh elemér vezető dozimetrikus. itt már maga az előadás színhelye sem mindennapi, hiszen a budapesti műszaki egyetem atomreaktora fogadja a látogatókat.

a tit természettudományi stúdiója ugyanakkor feladatának tartja az előadók továbbképzését, tájékoztatását is a legújabb tudományos felfedezésekről, az új módszertani segédeszközökről. ezért igérkezik jelentősnek az akét filmnap, amelyet decemberben tartanak. a mezőgazdasági - élelmiszeripari rendezvényen olyan friss alkotásokat tekinthetnek meg a szakemberek mint a történelmi borvidékeinkről, a dőmivadakról, az élelmiszerek minőségvédelméről, a homoktalajok javításáról vagy a szarvasmarhatenyésztés fejlesztéséről forgatott alkotások. hasonló céllal rendeznek műszaki filmnapot is. ebben többek között a bányai donátról, a mikroelektronikáról, a sugárzó izotópokról, a számítástechnikáról és az x-sugáróól készített kisfilmeket pergetik le az ismeretterjesztés szakembereinek. /mti/

--

- 7 -

1b

bb.10.,, halle köszönti veszprémet,,

vid/ká/a/-cz

1974. november 28.

veszprém kirakataiban ,, halle köszönti veszprémet,, fel-
iratok jelentek meg. veszprém ndk-beli testvérmegeje, halle
kereskedelmi központjában kirakatrendező csoportja dolgozik
a bakonyi városban; a pannonker, a veditex és a komfort vállala-
lat karácsonyi kirakatait rendezi. veszprémből ugyancsak kirakatrende-
zők, reklám szakemberek utaztak halléba, ahol magyar
hagyományok szerint rendezik be a karácsonyi kirakatokat.

ujszerü módja ez halle és veszprém kereskedelmi szer-
vei együttműködésének./mti/

-. -

bb.11. két millió forint középiskolai tanulmányi ösztöndíj
szabolcsban

vid/ká/a/-cz

1974. november 28.

második éve, hogy a fizikai dolgozók tehetséges gyer-
mekeit tanulmányi ösztöndíjjal segítik a továbbtanulásban. sza-
bolcs-szatmár megyében. az idei tanévben 750 diák, belülről 519
gimnáziumi és 231 szakközépiskolai tanuló összesen kétféle
forint ösztöndíjban részesül. ezt két részletben osztják szét.
az első részletet már kiadták. az első évfolyamosok egész év-
re átlagosan kétezer forintot kapnak, míg a negyedik évfolya-
mon az ösztöndíj összege a tanulmányi előmeneteltől, a szociá-
lis körülményektől és közösségi tevékenységtől függően a négy-
ezer forintot is elérheti.

a második részletet februárban fizetik ki./mti/

-. -

bb.12. 1975 tavasza helyett már most beköltöztek az első la-
kók sopron új lakónegyedébe

vid/ká/a/-cz

1974. november 28.

festői környezetben épül sopron új lakótelepe, az észak-
nyugati városrész. a lakótelep közvetlenül a bécsi ~~domb~~
bok alatt helyezkedik el, az Ikva folyó fogja közre, a háttéri
panorámát a soproni hegyvidék erdős hegyei szolgáltatják. 1982-
85-ig 3 ezer lakás épül itt tágas elrendezésben, parkokkal, sé-
tányokkal, üzletekkel, óvodákkal, bölcsődékkal és egyéb intéz-
ményekkel. a terület közművesítése már korábban megkezdődött és
a tervek szerint az első lakásokba a jövő év tavaszán költözköd-
tek volna be a lakók. a lakásra várók legnagyobb öröme az első
lakóépületek már elkészültek és a napokban 202 lakást át is ad-
tak. a lakások győri házgyári elemekből készülnek. a most át-
adott új otthonok egyrésze tágas, 71 négyzetméteres lakás. a kö-
vetkező évben újabb lakásátadások lesznek az észak-nyugati vá-
rosrészben: további mintegy 400-450 lakás készül el./mti/

8.20/a

-. -

- 8 -

bb.13. tágasabb lakások előregyártott elemekből - profil-
váltás a szolnoki pilygon üzemben

vid/ká/a/-cz

1974. november 28.

profilváltás előtt áll a szolnok megyei állami építőipari
vállalat pilygon üzme. ezernyolcszáz lakás elemeinek elkészíté-
se után mástípusú tágasabb, modernebb házgyári elemek előállí-
tására tér át. a szempont az, hogy a többgyermekes családok
számára is megfelelő lakások épüljenek. az új lakástípusok és épü-
letelemek terveit a lakóterv készíti. februárban készülnek el
az új profil forgatókönyvével, ezután állítják össze a mintala-
kást, majd szeptembertől megkezdik a kivitelezést. az év végéig
hatvan lakás felépítését tervezik.

az évi négyszáz lakás kapacitású pilygon üzem termékeiből
ötszintes lakóházakat emelnek. a lakások kétféle-háromszobásak lesz-
nek, a fürdőszobát előre összeszerelve emelik a helyére. minden
lakáshoz tágas loggia, előszoba, étkezőfülke tartozik. az új
elemekből építik fel a város következő új lakóterületét.
/mti/

-. -

bb.14. gépkocsit kapnak a tanyai postások

vid/ká/a/-cz

1974. november 28.

a szegedi postaigazgatóság munkaterületéhez tartozó bács,
békés és csongrád megyében több mint 300 000 külterületi lakos
él, jelentős részben az alföldi tanyákon. az ottani postai szol-
gáltatás javítására, a levelek, táviratok, csomagok kézbesi-
tésének gyorsítására, egyben a postások munkájának könnyítésére
korszerű terepjáró gépkocsikat szereznek be. a tanyák első moto-
ros postakocsijait ezekben a napokban indítják utjukra szarvas,
illetve szatymaz környékén. december elején szentes cserebökényi
nagy kiterjedésű határterületében, majd a bács megyei kiskunmajsán,
szabadszálláson és bugacon kelnek utra a terepjáró postakocsik.

jövőre az igazgatóság területén 22 gépkocsit állítanak
a külterületi kézbesítés szolgálatába./mti/

8.25/a

- 9 -

bb.16. tejtermelő rendszergazda az agrokompex

vid/ká/a/-cz

1974. november 28.

az országos szarvasmarhaprogram keretében fejér megyét tejtermelő körzetté nyilvánították. ez nagy, s az eddigiek től bizonyos mértékben eltérő feladatokat ró a tenyésztéssel foglalkozó gazdaságokra, elsősorban a 14 szakosított telepre. a cél az, hogy 1980-ra a jelenlegi 2700 literes megyei tejtermelési átlagot 3590 literre növeljék. ennek érdekében már is sokat tettek az állattenyésztési ágazat vezetői. a fejér megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztálya, valamint a fejér megyei állattenyésztési felügyelőség - az állategészségügyi szervekkel közösen - a mém utasítására megvizsgálta a szakosított állattartó telepek munkáját, s a feltárt hiányosságok kijavítására meghozták az intézkedéseket. így a három leg-gazdaságatlanabbul termelő telepen - alapon, hantós-nagyilókon és pusztaszabolcon - módosították az állományt, a takarmányozási és a tartási technológiát. alapon az új szarvasmarhaállományt a tejtermelési céloknak megfelelően holstein-friz fajtával keresztezték. ez a fajta átalakító tevékenység egyébként a megye minden szakosított telepén megkezdődött.

a három gazdaság után hamarosan a többiben is sor kerül majd módosításokra. a munkához nagy segítséget ad az ágazat vezetőinek a tejtermelő rendszergazda, az agrokompex. az említett három teleppel szerződést kötöttek, amelynek értelmében az agrokompex rendszeres tanácsadással segíti a gazdaságokat. a rendszergazda tanácsai alapján hajtották végre az állománycserét alapon, s módosították a takarmányozási és tartási technológiát. az agrokompex utmutatásai alapján döntenek a gazdaságok arról, hogy mennyi és milyen minőségű takarmányt termesszenek, milyen recepturákat alkalmazzanak, s hogyan folytassák a tenyésztési munkát.

a jövőben várhatóan újabb gazdaságok csatlakoznak a tejtermelő rendszerhez. /mti/

--

8.30/a

- 10 -

Tó1000

bb.15. új furfúrol gyárat épít a péti nitrogénművek devecserben

vid/p ká - cz

1974. november 28.

a műtrágyák mellett a péti nitrogénművek fontos és keresett terméke a furfúrol alkohol, amely az öntödék elengedhetetlen kelléke. ezt az értékes vegyületet tíz országba exportálja a péti nitrogénművek. legnagyobb megrendelőjük az NSZK, Olaszország és Franciaország. gondot okoz azonban, hogy az alapanyagot, a furfúrolt külföldről kell beszerezni. ezen a helyzeten némileg enyhített a nitrogénművek hódmezővásárhelyi gyáregysége, ahol kukoricacsutkából gyártják az alapanyagot. az ottani kapacitás azonban alacsony, ezért a péti nitrogénművek új furfúrol gyár telephelyét jelölte ki. a furfúrol gyártáshoz ipari felhasználásra nem alkalmas fára, vagy kukoricacsutkára van szükség, elsődleges szempont tehát, hogy ezt az alapanyagot könnyen, kis költséggel az új gyárhoz tudják szállítani. mindezt figyelembe véve a leg-gazdaságosabbnak a devecseri gyártelepítést tartják. az új furfúrol gyárat 450 millió forintot költséggel építik fel, s a tervek szerint 1978-ban már termel. /mti/

--

bb.17. új szarvasmarha takarmány koncentrátum

vid/p ká - cz

1974. november 28.

a füzesgyarmati vörös csillag termelőszövetkezet, a nyírségi agrotechnikai kutató intézet közreműködésével új szarvasmarha takarmány koncentrátum próbagyártását kezdte meg. az idén mintegy 50 vagon alapanyagból készítenek jó hatásfoku koncentrátumot.

békés megyében a füzesgyarmati vörös csillag termelőszövetkezet egyike azoknak a gazdaságoknak, amelyek nagymennyiségben adnak át a kereskedelemnek hizott szarvasmarhát. ezért a közös gazdaság szakemberei keresik azokat a takarmányozási módszereket, amelyekkel jobb eredményeket érhetnek el. ezek közé tartozik az új koncentrátum előállítás és etetése. a takarmány a teljes kukoricánövény megőrlésével, karbamid és különböző ásványi sók hozzáadásával készül és tartalmazza a hizaláshoz szükséges fehérjéket. ezt követően a liszté őrölt keveréket sűrítik /granulálják/, így a koncentrátum kisebb területen tárolható. /mti/

--

8.25/p

- 11 -

Tó1000

felhasználható 9 órától

bb.18. házgondnok képzés , ügyvitel gépesítés - tanácsülés zuglóban

i hi/gg/p cz

1974. november 28.

tanácsülésen vitatták meg csütörtökön zuglóban a xiv. és xvi. kerületi ingatlankezelő vállalat összevonásával kapcsolatos tapasztalatokat. a napirend egyik témájaként a házfelügyelői rendszer problémáival foglalkoztak. bejelentették az ülésen, hogy folytatják a házfelügyelőségek összevonását, ugyanis egyre több az olyan idős házgondnok, aki a lakóépületek felügyeletével kapcsolatos sokféle teendőt már nem tudja hiánytalanul ellátni. különböző hasznos kisgépek alkalmazásával próbálják megkönnyíteni a házfelügyelők munkáját. beszerezték például három járdatarító gépet, 223 kézi hótólót, a házgyári épületekben több mint 50 szemétdobó berendezést létesítettek. követésre méltó kezdeményezés a házgondnokképző tanfolyamok megszervezése, ahol megtanulhatják a házfelügyelők a lakásokban előforduló apróbb szakmunkákat, /vizcsap-megjavítás, kisebb villanyszerelések, stb./ . az új lakóépületekben lehetőleg olyan gondnokot alkalmaznak, akiknek a családjában ért valaki az efajta műszaki munkákhoz, és az apróbb hibákat maga is ki tudja javítani. egyébként a házfelügyelői problémákat a fővárosi tanács is napirenden tartja, a házgondnoki rendszer kérdéseivel külön bizottság foglalkozik.

az ingatlankezelési munka korszerűsítését szolgálja az adminisztráció fokozatos gépesítése is. a fővárosban a xiv-xvi. kerületi ikv-t jelölték ki kísérletképpen a lakóépületek műszaki adatainak gépi nyilvántartására. az „adatbank”, a kezelt épületállomány legjellemzőbb mutatóit gépi uton tárolja, s több mint 70 kérdésre ad megbízható választ. a gépi adatnyilvántartás a tanácsok rövid- és hosszútávú tervezéséhez egyaránt nagy segítséget nyújt. ezt a módszert a bérlemények műszaki adatainak nyilvántartásánál is felhasználják majd, s hasonlóan oldják meg a lakbérkönyvelést is. a kerületi ikv kezdeményezésére ügyvitel-szervezési tanfolyam indult, amelyet az illetékesek a főváros összes ingatlankezelő vállalatára kiterjesztettek./mti/

--

8.30/p

10 1000

-12-

bb.19. vág györgy, ujságíró

s/p hgy

1974. november 28.

temetése hétfőn december 2-án 13 órakor lesz a rákoskereszturi temetőben, /kozma utca././mti/

--

bb.20. rendőrségi hírek

s/p hgy

1974. november 28.

balogh sándor 22 éves büntetett előéletű segédmunkás, derecskei lakos, derecskén az utcán konyhakéssel hasba szurta haragosát maku-la máté 19 éves segédmunkás, helyi lakost, aki kórházba szállítás után meghalt. a hajdu-bihar megyei rendőrfőkapitányság őrizetbe vétel mellett indított eljárást balogh sándor ellen.

x x x

balatonboglár határában ján károly 30 éves előadó, fonyódi lakos személygépkocsival figyelmetlen vezetés közben áttért az uttest baloldalára és az árokba borult. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője a helyszínen meghalt.

szabolcs-szatmár megyében kemecse község belterületén labbanco istván 46 éves fuvaros kisiparos, helyi lakos, féktávolságon belül egy vontató elé lépett, amely halálra gázolta.

baranya megyében erzsébet községben kurucz istván 62 éves vontatóvezető zengővárkonyi lakos vontatóval az uttesten felborult, a vontató vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a körülmények vizsgálata folyamatban van.

szabolcs-szatmár megyében ujfehértó és császárszállás között bugarin horváth pál 52 éves gépésztechnikus, nyiregyházi lakos személygépkocsijával áttért a baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsi-val. a baleset következtében bugarin horváth pál utasa berzeviczy attiláné 76 éves háztartásbeli a helyszínen meghalt. bugarin horváth pált és a másik személygépkocsi utasát könnyű sérüléssel szállították kórházba. a vizsgálat folyamatban van.

borsod megyében tiszaluccon a vasuti átjáróban tilos jelzés ellenére lépett a sínekre nagy sándorné 77 éves nyugdíjas, helyi lakos és a személyvonat halálra gázolta./mti/

10.05/a

10 1020

- 13 -

bb. 21. országos tit előadói konferencia

t/nm/s/zs/a/hgy

1974. november 28.

a közelgő iv. nemzetközi finnugor kongresszus alkalmából csütörtökön a kossuth klubban a tudományos ismeretterjesztő társulat magyar nyelvi és néprajzi választmánya országos előadói konferenciát rendezett. a választmány elnöke, balassa iván megnyitójában beszélt a közelgő jelentős nemzetközi rendezvény fontosságáról és arról a megélt érdeklődésről, amely hazánkban is megmutatkozik a finnugor tudományágak, a nyelvrokonság problémái iránt. az előadássorozatban a tudományág ismert szaktekintélyei foglalkoztak a magyar őshaza kérdésével, a finnugor népek népi művészetével, zenéjével, a nyelvrokonság társadalom-történeti és művelődéstörténeti vonatkozásaival, a votják-nép irodalmával./mti/

-. -

bb 22. budapestre érkezett f.szlachcic lengyel miniszterelnök-helyettes

tm/ny hgy

1974 november 28

huszár istvánnak, a minisztertanács elnökhelyettesének, a magyar-lengyel gazdasági együttműködési állandó bizottság magyar tagozata elnökének meghívására csütörtökön budapestre érkezett franciszek szlachcic miniszterelnökhelyettes, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, az együttműködési bizottság társelnöke. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent huszár istván, ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is. délelőtt a parlamentben megkezdődtek huszár istván és franciszek szlachcic tárgyalásai. áttekintették a két ország gazdasági együttműködésének időszerű kérdéseit, különös tekintettel a kormányfők 1974. augusztusi találkozásából adódó feladatokra./mti/

-. -

bb.23. megkezdődött a nagykanizsai tv-torony műszaki átadása

vid/ká/a/hgy

1974. november 28.

csütörtökön megkezdődött a nagykanizsa közelében, a kerülőpusztai tetőn épített televíziós erősítő állomás műszaki átadása. a csaknem 200 méter magas torony, valamint az adóépület elkészült. az erősítő állomás a terv szerint december 20-án kezdi meg a televízió egyes műsorának sugárzását. ezt követően folyamatosan alkalmassá teszik a televízió második programjának, valamint a kossuth és petőfi rádió műsorának erősítésére./mti/

11.35/a

101311

-. -
- 14 -

bb.24. nemzetközi bridzsverseny keszthelyen

vid/ká/a/hgy

1974. november 28.

keszthelyen a helikon szállóban csütörtökön nemzetközi bridzsverseny kezdődött. a tizenegy fordulós danubius kupa csapatversenyre - a hazaiakon kívül - csaknem hatvan osztrák és nszk-beli versenyző érkezett.

a nemzetközi párosversenyt szombaton rendezik keszthelyen, amelyre újabb külföldi versenyzők érkezésére számítanak. az ünnepélyes díjkiosztásra vasárnap kerül sor. ez alkalommal adják ki a ,, danubius kupát,, is. /mti/

-. -

bb.25. országos versmondó verseny győrtött

vid/ká/a/hgy

1974. november 28.

kétnapos országos versmondó verseny kezdődött csütörtökön győrtött, a tanítóképző intézet dísztermében. a versenyen meghívásos alapon - a győri radnóti emlékbizottság felkérésére - vesznek részt az ország legjobb felnőtt versmondói, az eredményhirdetésre pénteken délután kerül sor.

ugyanacsak csütörtökön győrtött ülésezett a radnóti emlékbizottság. az ülés témája a mai magyar líra és a finnugor népköltészet hagyomány volt./mti/

-. -

bb.26. győrbe látogattak az európai társadalompolitikai konferencia résztvevői

vid/ká/a/hgy

1974. november 28.

az európai biztonság és együttműködés nemzeti bizottsági budapesti társadalompolitikai konferenciájának résztvevői csütörtökön győrbe, a rába magyar vagon-és gépgyárba látogattak.

/folyt.köv./
11.45/

101311

- 15 -

bb.26./ győrbe.....folyt./-a

a vendégeket ujfalusi sándor, a szakszervezetek győr-sopron megyei tanácsának titkára fogadta. a konferencia résztvevői tájékoztatót hallgattak meg a 20 ezer főt foglalkoztató győri rába-gyár szakszervezetének munkájáról. a gyárban a negyedik ötéves terv időszakában 745 millió forintot költenek szociális, üzemegészségügyi és a munkafeltételeket javító beruházásokra. már dolgoznak a következő tervidőszak szociális és munkavédelmi programján is.

a vendégek ezt követően megismerkedtek a győri gyáróriás gazdasági helyzetével is. megtekintették a motor, a futómű-gyárat és az acélöntődét, majd a látottakról kerekasztal-beszélgetést folytattak a gyár vezetőivel./mti/

--

bb.27. siófokért emlékérem

vid/ká/a/hgy

1974. november 28.

siófok város díszpolgára cím, valamint siófokért emlékérem alapításáról és adományozásáról szóló rendeletet fogadott el csütörtöki ülésén a siófoki városi tanács. a díszpolgári címet azok kapják, akik a város fejlesztésében kiemelkedő érdemeket szereztek, politikai, társadalmi, gazdasági, tudományos és művészeti téren maradandót alkottak. a siófokért emlékérmeket - amelyet első ízben 1975. április 4-én adnak ki - azok a személyek, intézmények, vállalatok és szocialista brigádok kapják, akik, illetve amelyek sokat tettek a városért./mti/

--

bb.30. kitüntetés

s/sl/a/-cz

1974. november 28.

az elnöki tanács dr. hunor jánost, a pénzügyminisztérium nyugalmazott főosztályvezetőjét 60. születésnapja alkalmából eredményes munkássága elismeréséül a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitüntetést dr. villányi miklós pénzügyminiszterhelyettes adta át./mti/

--

13.00/a

- 16 -

bb.28. időjárásjelentés

a/-cz

1974. november 28.

a meteorológiai intézet jelenti, 1974. november 28-án, 13.00 órakor:

szeles, csapadékos idő

kontinensünk időjárását egy 3-4 ezer km átmérőjű, alacsony nyomású légörvény irányítja. középpontja éjjelkor dánia felett volt. déli, délkeleti oldalán nagy sebességgel különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmú léghullámokat sodor nyugat- és közép-európa fölé, majd innen a szovjetunió európai területein keresztül a skandináv-félsziget irányában. így európa időjárása igen változékony, gyakorlatilag 10-12 óránként változtatják egymást a csapadékos és csapadékmentes időszakok.

házánk nyugati részén szerdán csak időnként növekedett meg a felhőzet így ott 4-7 órás napsütést mértek és a hőmérséklet napközben elérte a 6-11 fokot. keleten viszont csaknem egész borult maradt az ég és a levegő sem melegedett 0-7 fok fölé. az ország északkeleti részén és a délkeleti határ mentén sokfelé esett az eső, sőt az északi - középhegység vidékén többfelé havazott. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csak egy-két helyen érte el az 5 mm-t. az éjszaka minusz 3 - plusz 2 fokig süllyedt a hőmérséklet.

csütörtökön a reggeli órákban egy nagy sebességű enyhe, nedves léghullám érte el az országot. hatására először a dunántúlon majd az ország többi részén is megeredt az eső, néhány helyen a hó. a déli, délnyugati szél többfelé megerősödött, a dunántúlon egy-két helyen viharossá fokozódott.

a hőmérséklet 11 órakor 0 - plusz 4 fok között volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 3,8 fok volt, 1.1 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 748 mm, alig változik.

/folyt.köv./
13.05/a

10 1340

- 17 -

bb.28./ időjárásjelentés.....folyt./-a

várható időjárás péntek estig:

csütörtökön borult idő, országszerte esővel, helyenként átmeneti havazással. pénteken felhőátvonulások többfelé újabb csapadékkal. általában élénk, többfelé erős, helyenként viharos délnyugati, majd északnyugatra forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3, plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 3-7 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

élénk, északnyugati széllel felhőátvonulások, többfelé, eső, havaseső, hózápor. hideg idő.

legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet eleinte mínusz 2 - plusz 2, később mínusz 4 - 0 fok között.

legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1 - plusz 6 fok között. jelentős mennyiségű csapadék / legalább 5 mm/ az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 244 cm. /mti/
--

bb.39. fogadás a jugoszláv nemzeti ünnep alkalmából

t/bc/s/a/-cz

1974. november 28.

dr.ziga vodusek, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete, hazája nemzeti ünnepe, a köztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmából csütörtökön fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson részt vett kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, faluvégi lajos, pénzügyminiszter, dr.orbán lászló kulturális miniszter, puja frigyos külügyminiszter, dr.berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, valamint a politikai, gazdasági, kulturális és a társadalmi élet sok más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseltek sok vezetője és tagja is./mti/

13.15/a

--
- 18 -

bb 29. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november 28-án
13 óráig

se/ny -cz

1974 november 28

1. szovjet iparművészet remekei
2. rendezik a balaton partját
3. cipőexport
4. hazaérkezett ferencsik jános
5. tihanyi cabernet
6. a volántourist felhívása
7. hermann lipót emlékkiállítás
8. tájház a zselicben
9. tit program
10. halle köszönti veszprémet
11. tanulmányi ösztöndíj szabolcsban^M
12. új lakónegyed sopronban
13. tágasabb lakások
14. gépkocsit kapnak a tanyai postások
15. új furfurool gyár
16. fejér megye tejtermelő körzet
17. új szarvasmarha takarmány
18. tanácsülés zuglóban
19. vág györgy temetése
20. rendőrségi hírek
21. tit konferencia
22. szlachcic budapestre érkezett
23. tv torony nagykanizsán
24. bridzsverseny
25. versmondó verseny
26. társadalompolitikai konferencia résztvevői győrről
27. síófokért emlékérem
28. időjárás
29. híregyzék./mti/

--

bb 32. halálos baleset

mm/ny -cz

1974 november 28

baranya megyében kővágószőlős közelében balázs józsef 67 éves nyugdíjas kővágótöltési lakos kerékpárral nekiütözött a megállóban álló autóbusznak, majd áttért a baloldalra és elütötte a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsi. a baleset következtében a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat folyamatban van./mti/

13.20/ny /1313^M --
-19-

bb 31. ajándékok a szombathelyi négyes ikreknek

vid/ká/ny -cz

1974 november 28

az alig néhány órás szombathelyi négyes ikrek szülei sorra kapják az értesítést arról, hogy ez, vagy az az intézmény, vállalat felajánlja segítségét a hirtelen megszorodott családnak. a triál játék és hangszerkereskedelmi vállalat játékokat ad a négy kislánynak. a sabaria cipőgyár szocialista brigádjai vállalták, hogy 14 éves korig elátják a kicsinyeket lábbelivel. a nagykanizsai kanizsa butorgyár két garnitúra, ,, kari,, gyermek-butort ajándékoz a kovács családnak. a lakástextil vállalat gyermektakarókat, a tizza butoripari vállalat 6-os számú szombathelyi gyáregysége kiságyakat ajánlott fel. a miskolci vasipari vállalat karácsonyra négyes ikerkocsival lepi meg a babákat.

a szülők munkahelye, a soproni ruhagyár csepregi gyáregysége és a helyi termelőszövetkezet a családi ház felépítéséhez nyújt támogatást. a tsz a 20.000 forintos kamatmentes hitel mellett 5000 forint gyorssegélyt, ingyen fuvart, a tagok társadalmi munkát ajánlottak fel./mti/

-. -

felhasználható 17 óra után

bb 33. magyar- lengyel baráti kör alakult székesfehérvárott

vid/ká/ny -cz

1974 november 28

magyar- lengyel baráti kör alakult csütörtökön székesfehérvárott, a hazafias népfront székesfehérvári városi bizottsága szervezésében. a hetven tagú kör elsősorban székesfehérvár lengyel testvérvárosával, opole-vel ápolja majd a baráti kapcsolatokat./mti/

-. -

13.20/ny

-20-

1014⁰⁰

bb 34. természeti kincs, a termálviz felhasználásáról tárgyalt a csongrád megyei tanács

vid/ny -cz

1974 november 28

Csongrád megyében bőséges természeti kincset, egyebek között termálvizet is rejt a föld mélye. a területen hetvenhét termálkut található. ezek magas hőfoku vizét az olajmező térségében speciális ipari célra, szegeden, szentesen lakóházak, intézmények -, másutt ipari üzemek, különféle mezőgazdasági épületek, szárítók, üvegházak stb fűtésére is felhasználják. jónéhány tisztasági és strandfürdő medencéiben szintén megtalálható a termálviz. e természeti kincsnek gyógyászati célra való alkalmazása azonban még nem kielégítő - mutattak rá a csongrád megyei tanács csütörtökön szegeden tartott ülésén.

erre pedig mód lenne, hiszen szegeden kettő, szentesen egy kut vizét már gyógyvizzé nyilvánították, kiváló összetétele, a mozgásszervi betegségek kezelésére való alkalmassága miatt. csongrád városban és másutt is található olyan hévíz, amely szintén alkalmas lehet a reumatikus betegségek gyógyítására.

a jelentős természeti kincs egészségügyi vonatkozásban való fokozott kihasználását indokolja, hogy a megyében az átlagosnál több a mozgásszervi megbetegedések száma. a szabadban dolgozó olajipari munkásoknál, kisebb mértékben a kenderfeldolgozásnál, a hagyományvelésnél és más mezőgazdasági munkaterületeken jelentkeznek elsősorban ilyen foglalkozási ártalmak.

mindezek alapján a megyei tanács ülésén olyan irányelveket fogadtak el, amelyek az anyagi lehetőségektől függően, fokozottan szorgalmazzák a gyógyhatású termálvizek egészségügyi hasznosítását. szegeden reumatológiai fekvőbeteg-osztály, székkutas-kakasszéki körzetében mozgásszervi utókezelő és rehabilitációs központ kifejlesztését vették tervbe.

a több ütemre kidolgozott, a feladatok sorrendiségét meghatározó távlati tervekben szegeden gyógyfürdő, gyógyüdülő megépítése, más városokban a tisztasági fürdők fejlesztése, a mozgásszervi bántalmakban szenvedők járóbetegellátásának megszervezése is szerepel. számolnak a maros mentén található gyógyiszappá nyilvánított makói iszap fokozott forgalmazásával is.

szegeden az egyik legsürgetőbb feladatnak jelölték meg egy sportolásra alkalmas új uszómedence építését, mert ennek hiánya már égető gond. iskolai kisebb uszómedencék elkészítéséhez társadalmi összefogást is sürgetett a megyei tanács./mti/

13.30/ny

-21-

1014⁰⁰

bb.35. munkáskerület látja hasznát - gyümölcsöző együttműködés pécs tanácsa és a mecseki szénbányák között

vid/a/-cz

1974. november 28.

pécs tanácsa és a tizenötezer embert foglalkoztató mecseki szénbányák vezetői hasznosnak, eredményesnek értékelték a két évvel ezelőtti szerződésbe foglalt együttműködésüket, amelyet a bányászok életkörülményeinek javítása, a város i. kerületének, elsősorban a meszesi bányász lakótelep fejlesztése, valamint a két intézmény munkájának jobb összehangolása érdekében kezdeményeztek. új, korszerű autóbuszok forgalomba állításával lényegesen javult a kerület közlekedése, valamint közvilágítása. a szennyvíz főgyűjtő vezeték fektetésével kedvezőbbé váltak az építési feltételek. a mecseki szénbányák dolgozói iskola és óvoda építésével, több helyen társadalmi munkával járultak a városrész gondjainak enyhítéséhez.

az eddigi tapasztalatokra építve, a két szerv vezetői most kibővítették és megújították az együttműködési megállapodást, amely a következő időszak feladatait is tartalmazza. e szerint javítják pécsbánya vizellátását, meszesen új rendelőintézet épül. felújítják a pécsbányatelepi kórházat és a lakásépítésben is segíti egymást a tanács és a vállalat. a szénbánya a jövőben is biztosít építési kapacitást a város számára, elsősorban a gyermekintézmények fejlesztésére, továbbá lakások és kereskedelmi létesítmények megvalósítására./mti/

..

bb.36. a vállalati kooperáció, építésszervezés javításával meggyorsítható a kormányprogram - befejeződött az országos könnyűszerkezetes építési konferencia dunaujvárosban

vid/a/-cz

1974. november 28.

a kormányprogram megvalósításában érdekelt gyártó, tervező és kivitelező vállalatok részvételével csütörtökön befejeződött dunaujvárosban a háromnapos, országos könnyűszerkezetes építési konferencia.

/folyt.köv./

13.25/a

- 22 -

vbb.36./ a vállalati.....folyt./-a

a tanácskozáson megállapították, hogy a kormányprogram megvalósítása biztatóan halad, a hátralévő két évben az új építési mód vállalkozói, koordináló és szervező tevékenységének javítására kell összpontosítaniuk. a tervezést, gyártást, kivitelezést és forgalmazást irányító szervezetek, irodák kialakítása megkezdődik, a legjelentősebbek a könnyűipari szerelő vállalat, a fémmunkás, a mezőgép tröszt, az agrokompex és a fejér megyei állami építőipari vállalat társulásai lesznek. ezek a vállalkozói szervezetek évente 1 millió négyzetméter alapterületű könnyűszerkezetes építési kapacitást szerveznek, további 800 ezer négyzetméter alapterületű könnyűszerkezetes épület felépítését biztosítják a dunai vasmű, a 26.sz. építőipari vállalat, az építőgépgyártó vállalat és még néhány, vállalati erőből létesített vállalkozói társulás.

különösen jelentős a dunai vasmű részvétele a kormányprogramban, amely évente 20 ezer tonna könnyű acélszerkezetet gyárt és forgalmaz. a konferencián bejelentették, hogy tíz év alatt összesen több mint 6 millió négyzetméter alapterületű könnyűszerkezetes épületet szereltek össze a dunai vasmű anyagából belföldön és külföldön, s a dunaujvárosi kombinát az acélszerkezet gyártás megduplázását tervezi 1977-re.

a konferencián az új építési mód egyhangúságának elkerüléséről is szóltak. elmondották, hogy nem az épületeket tipizálják, hanem az épületek nyílt építési rendszerben tervezett elemeit. az acélszerkezeti és térelhatároló elemek választéka lehetőséget ad majd arra, hogy nagysorozatú, gazdaságos gyártással is eltérő rendeltetésű, nagyságu és formájú épületeket lehessen belőlük tervezni. a kialakuló hazai könnyűszerkezetes építési rendszerek - mint a dunai vasmű, a kipszer és a fémmunkás tipizált elemei - mellett hamarosan két kommunális és egy ipari rendeltetésű könnyűszerkezetes építési rendszer licencét vásárolják meg külföldről.

a háromnapos, dunaujvárosi konferencia ajánlásokat dolgozott ki az építési mód vállalkozói szervezetének kialakítására, az épületgépészeti szerelvények és alkatrészek gyártásának fejlesztésére, valamint az új szakma, a könnyűszerkezetes szerelés-építés-szervezés szakemberképzésének megteremtésére./mti/

13.35/a

- 23 -

bb 37. egymillió fiatal látogató a művelődési házakban - köz-
művelődési fiatalok ifjúsági parlamentje szolnokon

vid/ny -cz

1974 november 28

a közművelődés területén dolgozó megyei fiatalok parla-
mentjét rendezte meg csütörtökön szolnokon a megyei tanács mű-
velődésügyi osztálya. a termékeny munkaértekezleten kitűnt, hogy
a művelődésügyi területén tevékenykedő fiatalok eredményesen se-
gitik az általános műveltségi szint emelését. a művelődési há-
zakat egy év alatt több mint egymillió fiatal látogatta, a me-
gye muzeumlátogatóinak több mint a felét adja az ifjúsági korsz-
tály. a különböző vetélkedőkön az idén is ötezernél több fiatal
vett részt.

örvendetesen terjed a kultúra a szakmunkástanulók körében.
a megye tizennégy szakmunkásképző intézetéből, tizben már megala-
kitották az ifjúsági munkások körusát. a munkásfiatalok ilyen arányu
munkájának elismeréseként az idén szolnok adott otthont a szak-
munkáskörusok első országos fesztiváljának. a művelődési intézmé-
nyek előmozdítják a fizikai dolgozók gyermekeinek felkészítését
a továbbtanulásra. a megye 44 közép-fokú iskolájában, elsősor-
ban a gimnáziumokban a jelenlegi tanévben már 59 százalék a fi-
zikai munkások gyermekeinek aránya, szemben a 40 százalékos or-
szágos átlaggal.

az ifjúsági parlament küldöttjei elmondották, hogy a közművelő-
dési munka további szélesítésére szükség van a művelődési házak,
könyvtárak, ifjúsági klubok számának gyarapítására, tartalmas
nevelési módszerek kialakítására. a gyakorlat azt igazolja,
hogy a kisebb közösségekben eredményesebb a művelődési munka,
ezért szélesítik a klubhálózatot, a szakkörök számát, tanfolya-
mokon előmozdítják a felkészülést a továbbtanulásra. /mti/

bb 42. műszaki filmlap a magyar-szovjet tudományos együttműkö-
dés 25. évfordulója alkalmából szolnokon

vid/ny -cz

1974 november 28

a magyar-szovjet tudományos együttműködés 25. évfordulója
alkalmából csütörtökön műszaki filmlapot és kiállítást rendezett
a szolnoki tiszamenti vegyiművek művelődési házában az mtesz me-
gyei szervezete, a magyar kémikusok egyesületének helyi csoport-
ja és a tiszamenti vegyiművek mszbt tagcsoportja. az évforduló-
ról barta lászló az mszmp megyei bizottságának titkára tartott ün-
napi megemlékezést. az előadás után öt film került bemutatásra,
amelyek a szovjetunió sokoldalú tudományos és műszaki segítségét,
s annak hazai eredményeit dokumentálták. a műszaki filmlapon meg-
nyitották a 250 éves a szovjetunió tudományos akadémiaja, című
kiállítást. /mti/

13.45/ny

-24-

bb.38. ipari jellegű anyagmozgatás a földeken - országos tanács-
kozás a korszerű mezőgazdasági szállításról

vid/ká/ny -cz

1974 november 28

a hazai mezőgazdasági szállítóeszköz gyártás egyik központ-
jában, hódmezővásárhelyen országos tanácskozást és gépbemutatót
rendeztek a mezőgazdasági nagyüzemek anyagmozgatásának korsze-
rüsitéséről. az anketon több mint száz tudományos, valamint gya-
korlati szakember vett részt a kutató intézetekből és a mező-
gazdasági nagyüzemekből. az előadók, felszólalók egybehangzó meg-
állapítása volt: a földeken is mindinkább az ipari üzemekhez ha-
sonló anyagmozgatási, szállítási feltételeket kell teremteni. a
tervezőknek, a mezőgazdasági gépgyártó vállalatoknak fontos fel-
adatuk az iparszerű mezőgazdasági termelési rendszereknek megfe-
lelő, illetve az azokhoz csatlakoztatható gépek, szállítóeszkö-
zök szerkesztése, illetve gyártása. az egyik követelmény a minél
nagyobb teljesítmény.

mint a tanácskozás résztvevői megállapították, a nagy mező-
gazdasági gépgyárrá fejlődött hódmezővásárhelyi gépgyár termékei-
nek egyrésze már megfelel ezeknek a követelményeknek. elsősorban
az ipari jellegű kukoricatermesztési rendszerek fontos gépegysé-
gének szánják a tornádó nevű műtrágyaszórót, amely 110 mázsa mű-
trágyát visz egyszerre és szór szét a földeken. a zöltség-, gyü-
mölcs, illetve szőlőtermesztés korszerűsítéséhez elsősorban nagy
teljesítményű, speciális szállító eszközökkel járulnak hozzá. a
szőlőtermesztés technológiai rendszeréhez különösen jól kapcsol-
ható a nagyteljesítményű, egytengelyes, ugynevezett emelve bil-
lenő kocsi, amely széles gumikerekeivel könnyedén mozog bármely
nehezen járható talajon. a szedőkombajn mellett haladva összegyűj-
ti a szőlőt, kiviszi a tábla végére s ott átönti a közuti jár-
műre. a toldi nevű kocsióriás mintegy másfél vagon terményt szál-
lít egyszerre. futószerkezetét úgy oldották meg, hogy alkalmas
a szántóföldi és a közuti közlekedésre is. a hörcsög nevű újtipu-
su anyagmozgató berendezés egyszerre negyven köbméter rendrevá-
gott szalastakarmányt képes magára szedni, tömöríteni, majd a ren-
deletetési helyen kiüríteni. a zsákolásra külön gépcsaládokat
terveztek a vállalatnál. a kompresszoros gabonaszállító például
a hozzá csatlakozó csővezetéken óránként husz tonna terményt te-
vábbit többszáz méteres távolságra. a tanácskozás résztvevői meg-
tekintették az újtipusu anyagmozgató-szállítógépeket. /mti/

14.00/ny

-25-

Toldi

bb.40. fehérbe öltözött a bükk

vid/ká/a/-cz

1974. november 28.

a csütörtöki hóesés az idén már másodszor öltöztette fehérbe a bükki és a zempléni erdőségeket. az első hó még a zord éghajlatu bükki hegyvidéken is szokatlanul korán, október közepén hullott. most a novemberi hóesést követően, mintegy tíz centiméteres fehér takaró fedi bánkut, bükk-szentkereszt környékét.

a behavazott bükk hegységben megkezdődött a vadak téli vándorlása. a borsodi erdő-és fafeldolgozó gazdaság lillafüredi, valamint szelcepusztai vadrezervátumában a frissen hullott hóban már megfigyelhették a vadak vonulási irányát. az őzek, szarvasok, a széltől védett völgyek csendereiseibe huzódtak. az 1930-as években telepített és azóta elszaporodott muflonok a fehérkőlápai és a látókövek melletti karsztos fennsíkakra vándoroltak.

az erdőgazdaság a vadváltóknál és a teledőhelyek közelében több mint másfélszáz etetőt állított fel. /mti/

--

bb.41. új butorház, bemutató terem nyílt szombathelyen

vid/a/-cz

1974. november 28.

új butorházat, bemutatócsarnokot adtak át csütörtökön rendeltetésének szombathelyen. ezzel nemcsak a megyeszékhely, hanem vas megye butorvásárlóinak régi igényét valósította meg az iparcikk kereskedelmi vállalat. a négyszáz négyzetméter alapterületű acélszerkezetes csarnok létesítésére másfél millió forintot fordítottak. a butorházban mintegy 20-25 féle szoba, illetve konyhagarnitúra rendezhető be.

az új létesítmény átadásával egyidőben a butoripari és butorértékesítő vállalatok legszebb termékeiből kiállítást is rendeztek. /mti/

--

13.45/a

- 26 -

bb.43. budapesti közlekedési balesetek

tm/a,'cz

1974. november 28.

xviii. kerület vörösfény utca és erdőszáv utca kereszteződésénél homoki aladár 32 éves gépkocsivezető, gyáli lakos személygépkocsijával elütötte az utca kereszteződésénél szolgálatot teljesítő szilágyi imre 43 éves forgalomelterelő moogyoródi lakost, aki súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők a sérültet kórházba szállították. homoki aladár a baleset után megállás nélkül továbbhajtott. a rendőrség rövid időn belül elfogta, vezetői engedélyét bevonta és ellene őrizetbe vétel mellett eljárást indított.

xiii. ker. margithidon a szigeti lejáró közelében matyi györgy 17 éves tanuló, budapesti lakos a megállóból kiinduló 4-es villamos ajtaját kifeszítette, melynek következtében az ajtónál álló tróják ilona 16 éves tanuló, budapesti lakos kiesett és súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

tilos jelzésen haladt át a xiii. kerület dózsa györgy ut és lehel utca kereszteződésében sovák béla 70 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy mentőautó elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

xiii. kerület váci ut 40. szám előtt álló jármű előtt haladt át az uttesten enylóner béláné 59 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy teherautó elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. /mti/

--

bb.44. kibővített ülést tartott a budapesti pártbizottság

a/-cz

1974. november 28.

a budapesti pártbizottság katona imrének, az mszmp kb tagjának, a pártbizottság első titkárának elnökletével csütörtökön ülést tartott. az ülésen részt vettek a fővárosi tanács elnökhelyettesei, a kerületi pártbizottságok első titkárai, a budapesti társadalmi és tömegszervezetek vezetői, a budapesti pártbizottság osztályvezetői. az ülés napirendjén szerepelt tájékoztató, az mszmp kb 1974. novemberi üléséről. az időszerű nemzetközi kérdésekről király andrásné, a pártbizottság titkára tartott tájékoztatót, a párt xi. kongresszusával kapcsolatos budapesti feladatokról somogyi sándor, a pártbizottság titkára tett előterjesztést. /mti/

14.00/a

- 27 -

bb 45. tolna megye fejleszteni kívánja könnyűiparát - a megye és a könnyűipar minisztérium vezetőinek megbeszélése

tr/ny -cz

1974 november 28

az elmúlt négy évben csaknem 100 új üzemmel, telephellyel gyarapodott országunk a könnyűipar. az ipartelepítésből részesedett tolna megye is, amelynek vezetői a könnyűipari tárca vezetőivel együttesen most megvizsgálták, hogy a meglévő gyárak közül melyekben nyílik lehetőség a további fejlesztésekre és hol hozhatók létre újabb üzemek.

keserü jánosné miniszter részvételével többek között arról tárgyaltak, milyen feladatok hárulnak az ágazat és a megye vezetőire a simontornyai bőngyár egyedi nagy beruházásának előkészítésében. a kormány ebben az évben hagyta jóvá azt a programot, amelynek alapján csaknem félmilliárd forintos költséggel fejlesztetik simontornyán a puhabőr gyártást. a beruházás megvalósításával másfélmillió négyzetméterrel több, mintegy 7-7.5 millió pár cipőhöz elegendő bőr kerülhet ki a gyárból. megállapították, hogy a beruházás eddigi előkészítése jó ütemben halad, készülnek a kiviteli tervek és több épület építése is megkezdődött.

a megye párt-és tanácsi vezetői dombóvárt ajánlották a könnyűipar képviselőinek figyelmébe, ahol részben ipartelepítésre alkalmas terület és kellő számú munkáskéz is rendelkezésükre áll. a tolnaiak felajánlották közreműködésüket a szakemberek képzésében, ugyanakkor kérték a minisztérium vezetőit, hogy az üzemek saját fejlesztési alapjaikkal is járuljanak hozzá a megyei lakásépítkezésekhez, a szociális, kulturális intézmények hálózatának bővítéséhez./mti/

--

bb 47. véget ért a koncz jános országos hegedüverseny

vid/ká/ny -cz

1974 november 28

a koncz jános országos ifjúsági hegedüverseny csütörtökön ért véget szombathelyen. az első korcsoport /6-11 évesek/ győztese emődi zsuzsa /abony/, a 11-14 éveseké a szombathelyi horváth katalin. a harmadik kategóriában -/14-17 évesek/ nem volt első helyezett, a második helyen bendik ágota /veszprém/végzett. a helyezettnek dancs jános, a vas megyei tanács művelődési osztályának vezetője adta át a díjakat.

a verseny résztvevői megkoszorúzták a neves hegedűművészt, koncz jános szombathelyi szülőházát./mti/

14.15/ny

-28-

15⁴⁵g

bb.46. ki kell kérni a szocialista brigádok véleményét a szociális beruházásokkal kapcsolatos üzemi döntéseknél - a mém vezetőinek kibővített értekezlete

t/jf/tm/ie/a/-cz

1974. november 28.

javulnak a munkakörülmények az élelmiszeriparban, különösen a nehéz fizikai munka gépesítésénél értek el jó eredményeket az üzemek - állapította meg a mém vezetőinek kibővített értekezlete, amelyen dr. Lénárt Lajos miniszterehelyettes elnökletével az élelmiszeripar munkahelyi kulturájáról és szociális ellátottságáról tanácskoztak. az ülésen részt vett dr. Tamás László, az édosz főtitkára is.

a központi irányelvek szerint a iv.ötéves terv első három évében - 1971-73 között - az iparban több mint 4,7 milliárd forintot költöttek olyan műszaki fejlesztésre, amely a munkakörülményeket is javította és fokozta a munka biztonságát. ennek köszönhető, hogy már 1973-ban az előző három év átlagához képest 10-13 százalékkal csökkent a balesetek száma. ez a tendencia az idei évet is jellemzi, amennyiben az év első tíz hónapjában - 1973 azonos időszakához képest - 5 százalékkal kevesebb baleset történt az üzemekben. mindez összefüggésben van a fokozott gépesítéssel, a környezeti hatások fokozott figyelembevételével, valamint a munkakörülményeket megjavító új technológiákkal.

az értekezlet megállapította: a női munkaerő foglalkoztatására, megfelelő munkakörülményeik kialakítására hozott korábbi határozatok teljesítésére az üzemek fokozott gondot fordítanak. a határozatok végrehajtásában lényeges előrelépést jelentett, hogy a túlnyomó többségben nőket foglalkoztató iparágak - a termelési főszezontól eltekintve - kétműszakos munkarendre tértek át. 1973-ban például 9 500- fővel csökkent az iparágban rendszeresen három műszakban foglalkoztatott nők száma. az intézkedéseket úgy hajtották végre, hogy a termelés színvonala nem esett vissza, és a lakossági élelmiszerellátás is zavartalan volt.

az élelmiszeripari vállalatok szociális célokra az elmúlt három évben 930 millió forintot fordítottak. a szociális ellátottság ilyen módon javult, de további erőfeszítésekre van szükség, mert a népgazdaságnak ebben az ágazatában gyakran zsúfoltak az üzemek, és egyes helyeken még mindig hiányoznak az alapvető szociális létesítmények is. a vállalatoknak ezért racionalisan kell felhasználniuk a rendelkezésre álló eszközöket. arra is szükség van, hogy az üzemi demokrácia szélesítésével a munkások, szocialista brigádok közvetlen beleszólási jogot kapjanak a szociális beruházásokkal kapcsolatos döntéseknél, a jelenleginél nagyobb beleszólásuk legyen abban, hogy miképpen használják fel az üzemekben ilyen célra rendelkezésre álló anyagi forrásokat./mti/

--

14.15/a

15⁴⁵g

- - 29 -

felhasználható 18 óra után

bb 48. hangverseny a gyárban

vid/ká/ny -cz

1974 november 28

a győri graboplast pamutszövő-és műbőrgyár szakszervezeti bizottsága rendszeresen szervez kulturális programokat. csütörtökön este hangversenyt rendeztek a gyár kulturtermében a győri filharmónikus zenekar, valamint moldován stefánia és tarnay gyula operaénekesek közreműködésével./mti/

-. -

bb 49. elutazott a szovjet felsőoktatási küldöttség

k tm/ny sző -cz

1974 november 28

csütörtökön elutazott hazánkból a j.a. koloszova, ukrán felsőoktatási miniszterhelyettes vezette szovjet küldöttség. a látogatás során a delegáció tagjai tanulmányozták a magyar felsőoktatási intézmények munkáját, s meglátogattak több vidéki egyetemet és főiskolát. megbeszélést folytattak a magyar és ukrán felsőoktatási intézmények közötti közvetlen kapcsolatok fejlesztésének lehetőségéről, egyetemi oktatók és hallgatók kölcsönös látogatásáról. a delegáció bucsuztatásán megjelent dr. polinszky károly oktatási miniszter, valamint a budapesti szovjet nagykövetség és az oktatási minisztérium több vezető munkatársa./mti/

-. -

bb 50. diszpolgári címet alapított a zrinyiek városa

vid/fm/ny -cz

1974 november 28

szigetvár tanácsa diszpolgári címet alapított azon személyek számára, akik a történelmi multu város fejlesztése érdekében kiemelkedő szellemi vagy fizikai tevékenységet fejtettek ki. a csütörtökön tartott rendkívüli tanácsülésen határozatba foglalták, hogy szigetvár legmagasabb kitüntetését azok kapják meg, akik husz éve vagy annál hosszabb ideje kimagasló közéleti-társadalmi munkásságukkal szolgálták, illetve maradandó alkotásaikkal gazdagították a zrinyiek városát. a diszpolgári címet ünnepi tanácsülésen adományozzák az arra érdemes személyeknek, első ízben 1975. április 4-én. a kitüntetett nevét bejegyzik a város dicsőségkönyvébe, életrajzát és fényképét pedig elhelyezik a muzeumban.

/folyt köv/
14.35/ny

-30-

16^og

bb 50. / diszpolgári címet....folyt/ny

a tanács határozott a ,, szigetvárért,, kitüntető plakett két fokozatának adományozásáról is. ezeket ugyancsak azok a személyek, illetve intézmények kaphatják, akik, illetve amelyek huzamos időn át elismerésreméltó módon munkálkodtak a város javára. a szigetvár címerével diszitett címerplakettet első ízben a város felszabadulásának 30. évfordulóján, 1974. december 5-én, a nagy hadvezér portréjával diszitett zrinyi-émlékplakettet pedig az 1566-os hősi várvédelem évfordulóján adományozza majd a tanács. a mult évben címet alapított szigetvár. a címerpajzsban két egymással harcoló arany oroszlán látható - zrinyi miklós és szulejmán szultán szimbólikus ábrázolása - továbbá a híres végvár sziluettje a falai alatt kanyargó almás folyócskával. most határozat született szigetvár zászlajáról, amely világoskék színű, rajta a város címere és neve./mti/

-. -

bb 51. sok a föld a cukorrépán - négyezer vagon iszapot hordtak ki a szerencsi cukorgyárból

vid/ká/ny -cz

1974 november 28

több mint nyolc évtizedes fennállásának egyik legnehezebb idényéhez érkezett a szerencsi cukorgyár. korábban a felázott földekről nem tudták beszállítani az alapanyagot, most viszont a cukorrépával együtt érkező nagytömegű föld okoz fennakadást.

naponta ötven- százhusz vagon cukorrépa érkezik közvetlenül a szántóföldről a gyárba, s a szállítmányoknak nem egyszer harminc-hatvan százaléka föld. emiatt lassu a répa eljuttatása a feldolgozó gépekhez, a földalatti csatornák eldugulnak. a sárdugókat nagynyomásu szivattyukkal távolítják el. a szerencsi cukorgyárból eddig megközelítőleg négyezer vagon iszapot hordtak ki. ennek következménye, hogy a fokozott erőfeszítés ellenére napok óta háromszáz vagon körüli a feldolgozott mennyiség, a szokásos háromszázhusz-háromszázötven vagon helyett.

tizenötezer vagon cukorrépa vár még feldolgozásra, s ebből 2500 vagonnyi prizmákban a szántóföldeken áll. /mti/

14.45/ny

-31-

16^og

bb.52. benke valéria látogatása szabolcsban

vid/fm/a/-cz

1974. november 28.

benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztő bizottságának elnöke szerdán és csütörtökön látogatást tett szabolcs-szatmár megyében. részt vett és felszólalt a nyiregyházi megyei pártaktiválésen, amelyen tájékoztató hangzott el a központi bizottság november 20-i üléséről, majd dr. tar imre, a megyei pártbizottság első titkára, ismertette szabolcs-szatmár társadalmi, gazdasági helyzetét.

benke valéria ellátogatott a nyiregyházi szabolcs cipőgyárba, ahol szemerszki miklós, a nyiregyházi városi pártbizottság titkára, cseppentő józsef igazgató és korbics jánosné alapszervezeti titkár mutatta be a kiváló termékeiről jól ismert gyár részlegeit. a vendég megismerkedett az üzemegységek munkájával, hosszabban időzött a 24 munkahelyes kismalüzemben. ezt követően megtekintette a nyiregyházi jósa andrás muzeumnak a megye és nyiregyháza város 30 éves fejlődését bemutató tárlatait.

benke valéria felkereste a kelet-magyarország szerkesztőségét is - ahol kopka jános főszerkesztő tájékoztatta a megyei lap tevékenységéről, - és a szerkesztőség vezető munkatársaival eszmecsere folytató az időszerű ideológiai, politikai kérdésekről és válaszolt az újságírók kérdéseire.

benke valéria kétnapos szabolcs-szatmár megyei látogatását a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskola megtekintésével fejezte be. itt dr. margócsy józsef főigazgató és dr. botár józsef, a pártvezetőség titkára adott számot az intézetben folyó oktató-nevelő munkáról. /mti/

--

14.35/a

- 32 -

1600g

bb. 53. napirenden az „olvasó népért”, mozgalom

vid/p fm -cz

1974. november 28.

a tavaly nyiregyházán megtartott első országos tanácskozás óta az „olvasó népért”, mozgalom érdekében szabolcs-szatmár megyében végzett munkát értékelte s a mozgalom további feladatairól tárgyalt csütörtöki ülésén a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei bizottsága.

a megye több településén a helyi népfrontbizottságok feldolgozták a mozgalom időszerű kérdéseit, s ma már 25 községben van „olvasó népért”, munkaközösség.

a népfront megyei bizottsága megállapította: bővült a megyében működő könyvbarát-aktivák köre, s új tevékenységi formaként az országban az elsők között - öt ifjúsági olvasótábort szerveztek, amelynek munkájába bevonták az állami gondozott és tanyai kisdíjakokat is. az elmúlt évben 2123 foglalkozást -író-olvasó találkozókat, kiállításokat, ankétokat, könyvismertetéseket - tartottak a megye községi könyvtárai.

az olvasóvá nevelés eredményeként a megyében tavaly 24 millió forintért vásároltak könyvet. ez kétszerese az 1970. évinek.

a népfront megyei bizottsága határozatban rögzítette, hogy még több termelőszövetkezetet kell bevonni a terjesztési, népszerűsítési munkákba, szorgalmazni kell a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskolán a könyvtárosképzés beindítását, s javasolták, hogy a mezőgazdasági dolgozók munkaidejéhez, érdeklődési köréhez még jobban alkalmazkodjanak a községi könyvtárak. /mti/

--

bb.54. szövetkezeti bemutató mintagazdaságok pest megyében

vid/gö/gné/p ká -cz

1974. november 28.

pest megye dinamikus fejlődő mezőgazdasága megköveteli a tudomány és a technika eredményeinek sokoldalú alkalmazását. e cél érdekében csütörtökön gödöllőn, szocialista együttműködési szerződést írtak alá a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága és az agrártudományi egyetem vezetői.

/folyt köv ./
14.35/p

-33-

1600g

bb.54. szövetkezetifolyt/p

a szerződésben az egyetem vállalja a megyei tanács által kijelölt - elsősorban kedvezőtlen adottságu - termelőszövetkezetek gazdaságelemzésének kidolgozását, a középtávu fejlesztési tervek elkészítését, a távlati célkitűzések meghatározását. a gazdasági döntések és a termeléstechnikai eljárások megalapozásában alkalmazzák a korszerű gazdasági-matematikai módszereket, az elektronikus számítógépeket. az egyetemen operáció-kutatási csoport alakul, amely, ha szükséges, együttműködik majd más szervek és kutatóintézetek specialistáival is. a csoport egyebek között technológiai adatbankot hoz létre a termeléstechológiai szaktanácsadás érdekében. megállapodtak abban is, hogy az üzemi és munkaszervezésre vonatkozó határozatok végrehajtása érdekében szövetkezeti bemutató mintagazdaságokat jelölnek ki a megyében, amelyek egyben az egyetem gyakorló gazdaságai is lesznek.

az egyetem szaktanácsadási munkája kiterjed majd a termelőszövetkezetek egyéb munkaterületeire is. többek között segíti a közös gazdaságokat a munkaszervezési és munkavédelmi, a gépesítéstervezési, a takarmánygazdálkodási; a növényvédelmi, a meliorációs feladatok megoldásában. a szerződésben megállapodtak a szakmérnök-képzésről és továbbképzésről is. ennek kapcsán a megyei tanács elősegíti az üzemi ösztöndíjak alapítását, a kezdő szakemberek üzemi letelepedését, az egyetem hallgatói részére a szervezett üzemi látogatásokat, az üzemi gyakorlatok lebonyolítását, gondoskodik a tudományos diákköri és államvizsgák szakdolgozatai, diplomatervei témáiról. megszervezi továbbá a rendszeres információcserét./mti/

..-

bb.55. megyei mezőgazdasági aktiva-értekezlet salgótarjánban

vid/fm/a/-cz

1974. november 28.

mezőgazdasági aktiva-értekezletet rendezett csütörtökön a nógrád megyei pártbizottság és a megyei tanács salgótarjánban. herencsényi józsef, a megyei tanács elnökhelyettese adott számot a mintegy háromszáz pártmunkás, tanácsi dolgozó és mezőgazdasági szakember előtt nógrád megye mezőgazdaságának fejlődéséről a iv. ötéves terv eddig eltelt időszakában. a párt határozatainak következetes végrehajtása, a mezőgazdasági dolgozók eredményes tevékenysége nyomán ugyszólván valamennyi ágazatban meggyorsult a fejlődés üteme.

/folyt.köv./

14.40/a

- 34 -

16⁰⁰g

bb.55./ megyei.....folyt./-a

gyümölcsözők a rendszer-szerű gazdálkodás, a racionális földhasználat, a nagyüzemi hustermelés megalapozására, a mezőgazdasági műveletek gépesítésére és más korszerű technológiák meghonosítására tett intézkedések. az idén a megye mezőgazdasága több, mint kétmilliárd forint értékű árut termelt, - mintegy 11-12 százalékkal többet a tavalyinál. a kálászosok és a burgonya termésátlaga meghaladja az országos átlagot. őszi búzából például csaknem 40 mázsa termett hektáronként, burgonyából átlag 203 mázsát takarítottak be. a nógrádban termesztett vetőburgonya három megye szükségleteit elégíti ki.

az előző évek munkája alapozta meg azt is, hogy az idei őszi betakarítási és vetési munkák szinte kilátástalan helyzetén sikerült urrá lenni. ebben nem csekély szerepe volt az ipari dolgozóknak, a diákoknak, a budapesti iii. kerület dolgozóinak, magyar és szovjet katonáknak. október 21-től november 18-ig csaknem 54 000 üzemi dolgozó és iskolás, összesen 70 000 munka-napon segített a betakarításban nógrád megyében. ennek köszönhető, hogy a termést lényegében nagyobb veszteségek nélkül megmentették, s elérték a vetési munkák elé tűzött célokat is.

a salgótarjáni kommunista aktiva-értekezleten részt vett és felszólalt váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes és tolmácsolta a kerület dolgozóinak üdvözlét jámbor árpád, a budapesti iii. kerületi pártbizottság titkára./mti-

..-

bb 57. negyvenkét új lakás salgótarjánban

vid/fm/ny -cz

1974 november 28

negyvenkét lakásos lakóházat adtak át csütörtökön salgótarjánban. az otp 11 millió forintos beruházásából létesített 42 kétszoba-összkomfortos lakás közül 39-et a salgótarjáni kohászati üzemek munkásai, hármat a gyár adminisztratív dolgozói kaptak. az állami kedvezményeken kívül a vállalat összesen csaknem másfélmillió forint kamatmentes, harminc-, illetve a munkásoknak harmincöt évre szóló kölcsönrel könnyítette meg a lakások megvásárlását. az új lakóházba december első felében beköltözhetnek tulajdonosaik.

a salgótarjáni kohászati üzemek az idén összesen három és félmillió forinttal segítette dolgozói lakásgondjainak megoldását. a szövetkezeti lakásvásárlás támogatása, az első bérlőkijelölési jog megvásárlása, valamint az új lakóházak átadásával régebbi lakások megújulása 1974-ben 140 rászoruló „acélgyári,, család-dolgozót - zömmel munkásokat - juttatott új otthonhoz./mti/

..-

15.00/ny

-35-

16⁰⁰g

bb. 56. másfél napos előny - hárommillió kilowatt többletenergia
vid/fm/rj -cz
1974. november 28.

tiznapos szünet után ismét bekapcsolták az országos energia-
hálózatba a tatabányai hőerőmű vállalat 100 megawattos energia-
fejlesztő blokkját.

a nagyteljesítményű áramtermelő egységet az őszi csucsfor-
galom előtti, ugynevezett kisjavításra állították le. az üze-
mi karbantartók, szerelők a pártkongresszus tiszteletére felajánlot-
ták, hogy a tervezettnél egy nappal hamarabb fejezik be a javi-
tást. vállalatuknak rendkívül nagy a népgazdasági jelentősége, mert
ezekben a hónapokban villamosenergiából számottevő importra szo-
rul az ország. az üzem dolgozóin kívül bekapcsolódtak a nagyszabású
munkába az erőműkarbantartó vállalat tatabányai körzetének munká-
sai is. így több mint 600 szakember vett részt a blokk javításá-
ban. példamutató szervezéssel, pontossággal dolgoztak a brigá-
dok. valamennyien tisztában voltak azzal, hogy minden óra előny
100 000 kilowatt többletenergiát jelent. a munka gyorsítására kom-
munista műszakot is tartottak, amikor 800-nál többen dolgoztak a
blokk revízióján, javításán. így sikerült elérni, hogy a vállalat-
nál is korábban, a tervezettnél másfél nappal hamarabb végeztek
a javítással. a csütörtökre virradó éjszaka már teljes terheléssel
dolgozott a 100 megawattos egység. /mti/

--

bb. 58. szabadságvesztés - üzérkedésért

vid/fm/rj -cz
1974. november 28.

üzérkedés miatt került bíróság elé hau mátyás 63 éves tarjáni la-
kos, aki több esetben nagyobb mennyiségű sertéshúst vásárolt, ab-
ból különféle töltelékárut készített és jelentős haszonnal el-
adta. engedély nélkül, iparszerűen végezte a hus feldolgozását és ke-
vés munkával, spekulációval jutott illegális nyereséghez. a esztergo-
mi megyei bíróság jogerősen négyhónapi szabadságvesztésre ítélte
hau mátyást, akire ugyancsak üzérkedés és árdrágítás miatt korábban
már 15 hónapi szabadságvesztést szabtak. /mti/

--

15.25 rj

- 36 -

16³⁰g

bb. 59. vastag hó borítja a mátrát

vid/rj fm -cz
1974. november 28.

heves megyében csütörtökön csaknem egész nap havazott.
a hevesi táj fehérbe öltözött, nagyobb hőtömeg azonban csak
a mátrában gyült össze. a hegyek tetejét 10-15 centiméter vastag hó-
takaró fedi. kékestetőn és galyatetőn a hőmérséklet a déli órák-
ban sem emelkedett minusz 4 fok fölé, ezért a leesett hó tartósan
megtelepedett. az „ország tetején”, a viharos erejű szellőkések itt-
ott már vastag hóbuckákat sodortak össze. az erdei fákat vastagon díszí-
ti a fehér zuzmara. a mátrát tagadhatatlanul birtokba vette a tél
és jó szórakozást kínál a télisport kedvelőknek. a látványosan fe-
hérbe öltözött hegycsúcsonk megjelentek a szizók és a ródlizók is.

a hegyek között munkába álltak a hóeltakarító gépek. a mátrában
hókével ellátott sósózó gépkocsik állandóan járnak, tisztítják
az országutakat. hóakadály mostanáig sehol sem gátolta a forgal-
mat, de a kpm közuti igazgatóságóvatos közlekedésre hívja fel a
járművezetők figyelmét. /mti/

--

bb. 60. magyar-mongol baráti találkozó nagykanizsán és letenyén

vid/ká/rj -cz
1974. november 28.

a mongol népköztársaság megalakulásának 50. évfordulója al-
kalmából csütörtökön magyar-mongol baráti találkozó zajlott le
nagykanizsán és letenye nagyközségben. a baráti találkozón
részt vett jadamyn sirendev, a mongol népköztársaság budapesti
nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, és a nagykövetség több
munkatársa.

a mongol vendégek letenyén barátsági gyűlésen találkoztak
a nagyközség dolgozóival. a gyűlésen felszólt jadamyn sirendev
is. /mti/

--

15.30 rj

- 37 -

16³⁰g

bb. 61. kongresszusi versenyben: az orion gyár határidő előtt átadta a villamos művek új információs berendezését

t/sz/pá/rj ie -cz

1974. november 28.

a kongresszusi munkaverseny eredményeként több mint egy hónappal a határidő előtt csütörtökön az orion gyár átadta a magyar villamos műveknek azt az új típusú mikrohullámu berendezést, amellyel gyorsabbá és biztonságosabbá teszik a bányai erőmű és a budapesti központi elosztó közötti információtovábbítást. a korszerű információs berendezést a következő hetekben felszerelik a négy állomáson: az uri utcában, a széchenyi hegyen, a kálvária hegyen és a „végállomáson”, bányán, és még az idén üzembe helyezik.

az új típust rekordidő alatt, mindössze fél éves munkával fejlesztették ki az orion szocialista brigádjai. az egy adó-vevővel négy állomással és 32 telefonvonallal működő mikrohullámu berendezés integrált áramkörös és részben tranzisztorizált. előnyei közé tartozik az eddig használt csöves berendezéssel szemben, hogy mérete jóval kisebb, - mindössze egynegyede- és energia-igénye is egytizedére csökkent. a berendezés felügyelet nélkül üzemeltethető, az ellenőrző munkát a berendezéshez gyártott távellenőrző automatika látja majd el.

a berendezés későbbi sorozatgyártásával és folyamatos üzembehelyezésével lehetővé válik az erőművek és a diszpécserok, elektromos áramelosztó központok közti gyors kapcsolatteremtés, - ilymódon az energiafelhasználásról és az igényekről azonnal továbbítható az információ, s ez biztosítja az ésszerű energia-elosztást.

a mikrohullámu berendezés a későbbiekben széles körben is felhasználható, így az elektromos áramot szolgáltató erőművek összeköttetésén kívül hasznosítható a vasutnál, az olaj- és gázvezetékállomásoknál stb. a hazai vállalatokon kívül máris nagy az érdeklődés az orion új termékcsaládjának első berendezése iránt a szovjetunióban és több más országban. a gyár azt tervezi, hogy 1975-től már sorozatban gyárthatja a mikrohullámu berendezést. /mti/

--

15.40 rj

- 38 -

1650g

bb. 62. magyar-csehszlovák kohó- és gépipari tárgyalások

k/sz/s/rj ie -cz

1974. november 28.

budapesten megkezdte tárgyalását a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki- tudományos együttműködési vegyesbizottság kohó- és gépipari munkacsoportja. a magyar tárgyaló delegációt gácsi miklós államtitkár, a csehszlovák küldöttséget pedig tibor kurtha a kohó- és nehézipari miniszter első helyettese vezeti. a tárgyalásokon a felek értékelik az eddigi együttműködést, összegezik az 1976-80-as évekre szóló tervkoordinációk eredményeit és kijelölik az elkövetkezendő időszak feladatait. /mti/

--

bb. 63. e m b a r g ó 19 óráig!

részvétávirat

mm/rj zs -cz

1974. november 28.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és focs jeno, a minisztertanács elnöke részvétüket fejezték ki u thantnak, a világszervezet volt főtitkárának halála alkalmából kurt waldheimnek, az egyesült nemzetek szervezete főtitkárának, valamint az elhunyt özvegyének és hozzátartozóinak. /mti/

--

bb. 64. tanácskoztak a parkosítók

vid/ká/rj -cz

1974. november 28.

350 kertész, erdészeti, vízügyi szakember, valamint szakigazgatási vezető részvételével kétnapos országos zöldfelületgazdálkodási szakmai tanácskozás kezdődött csütörtökön debrecenben. dr. ács istván, a városi tanács elnöke megnyitójában hangoztatta: debrecenben régi hagyomány a fák, virágok szeretete. ez is magyarázata, hogy olyan nagy gonddal óvják a debreceniek a nagyerdőt és hogy másfél millió négyzetméternyi parkot, zöldterületet létesítettek a városban.

a megnyitó után megkezdődtek az előadások. beszámoló hangzott el a zöldfelületgazdálkodás helyéről és szerepéről a tanácsi kommunális gazdálkodásban, a parkosítás gyakorlati kérdéseiről. a városfejlesztéssel kapcsolatos parkosításról. /mti/

--

15.45 rj

- 39 -

1700g

bb. 66. e m b a r g ó 19.00 óráig!

magyar vezetők üdvözlő távirata

mm/rj zs -cz

1974. november 28.

Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára, Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke és Fock Jenő, a minisztertanács elnöke a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából¹ következő táviratot intézte Joszip Broz Titohoz, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság elnökéhez, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége elnökéhez és Dzsemal Bijedicshez, a JSZSZK szövetségi végrehajtó tanácsa elnökéhez. :

A magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és minisztertanácsa nevében szívélyes üdvözlőnként küldjük és őszinte jókívánságainkat fejezzük ki önöknek, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége központi bizottságának és elnökségének, a szövetségi végrehajtó tanácsnak és a baráti Jugoszlávia szocializmust építő népeinek nemzeti ünnepük alkalmából.

Nagyrabecsüléssel tekintünk azokra az eredményekre, amelyeket Jugoszlávia népei a Jugoszláv Kommunista Szövetségének vezetésével elértek hazájuk politikai, gazdasági és kulturális életének fejlesztésében, a szocialista építőmunkában. Üdvözljük Jugoszlávia erőfeszítéseit a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdításáért, a haladásért folytatott harcban.

Meggyőződésünk, hogy pártjaink és országaink barátsága és együttműködése, amelynek a közös célokért folytatott harc képezi alapját, a jövőben is eredményesen fejlődik, és hasznosan szolgálja a béke, a haladás és a szocializmus ügyét, népeink sokoldalú kapcsolatainak további erősödését.

x x x

Apró Antal, az országgyűlés elnöke kiro Gligorovi Gligorovnak, a JSZSZK szkupstinája elnökének küldött üdvözlő táviratot. Táviratban üdvözölte Jugoszláviai partnerszervezetét a szót, a hazafias népfront, a Kisz, a magyar partizán szövetség, az országos béketanács és a magyar nők országos tanácsa.
/mti/

-. -

15.53 rj

- 40 -

17.00 rj

bb. 65. az ötödik megyei diákparlament nyiregyházán

vid/fm/rj -cz

1974. november 28.

Szabolcs-szatmár csaknem 20 ezer középiskolás diákja, illetve szakmunkástanulója képviselőjében 140 fiatal tanácskozott a csütörtökön nyiregyházán megtartott ötödik megyei diákparlamenten.

Három - középiskolai, szakközépiskolai és szakmunkás-képző - szekcióban adtak számot a legutóbbi ifjúsági parlament óta végzett munkáról, az ifjúsági törvény és az annak megvalósítását szolgáló intézkedési tervek végrehajtásáról.

A megyében az utóbbi években jelentősen javultak az oktatás tárgyi feltételei. négy középiskola költözött új épületbe, 450 hellyel bővült a megyei középiskolai kolégiumi hálózat és növekedett a szakmunkásképzést elősegítő tanműhelyek alapterülete. Erősödött az iskolai demokratizmus, fejlődött a tanár-diák kapcsolat.

A megyei parlament résztvevői elfogadták a tanácskozás ajánlását, melyben többek között az új érettségi rendszerrel, az iskolai kötelező olvasmányok kiadásával, az iskolai rendtartással kapcsolatban tettek javaslatokat az országos parlamentnek, ahova 14 szabolcs-szatmári kisz-fiatalt delegáltak. /mti/

-. -

bb. 67. a magyar hűtőipar és a holland unilever együttműködése
t/kg/zsu/rj ie -cz

1974. november 28.

A magyar hűtőipar és a holland unilever vállalat vezetősége csütörtökön együttműködési szerződést írt alá, amely szerint a külföldi vállalat a korszerű technológiák, gyártási eljárások, berendezések átadásával elősegíti hűtőiparunk kapacitásának további növelését, a választékok bővítését, a magyar vállalat pedig hűtött árut szállít cserébe.

/folyt.köv./

16.00 rj

- 41 -

16.50 rj

bb. 67. / a magyar hűtőipar... 1. folyt./rj

a magyar hűtőipar jelenleg évente mintegy 60 ezer tonna fagyasztott élelmiszert - zöldséget, gyümölcsöt, félkészterméket állít elő, ennek csaknem fele exportra kerül, európa 16 országába, hazánkban jelenleg évi három és fél kilogramm az egy főre jutott fagyasztott áru, s a táplálkozás korszerűsödésével, a konyhai munka egyszerűsödésével várhatóan néhány éven belül ez a mennyiség meghaladja az öt kilogrammot. a növekvő hazai igények kielégítésére és az exportlehetőségek bővítésére határozta el a hűtőipar az együttműködést a világ egyik legnagyobb hűtőipari termékeket előállító vállalatával, az unilever-rel.

az együttműködés eredményeként a korszerű technológiák bevezetésével növekszik majd a hűtőipar termelékenysége, az új gyorsfagyasztott áruk jelennek meg az üzletek hűtőpultjain. így a tervek szerint a zalaegerszegen felépülő új 1000 vagonos hűtőházból piacra kerülhet például majd a köretnek külföldön kedvelt morzsolt tengeri, amely különleges kukoricafajtából, újfajta technológiával készült. /mti/

--

bb. 68. e m b a r g ó 19.00 óráig!

az elnöki tanács üdvözlő távirata

mm/rj zs -cz

1974. november 28.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa az albán népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából az alábbi táviratot intézte az albán népköztársaság népi gyűlése elnökségéhez:

nemzeti ünnepük, albánia felszabadulásának 30. évfordulóján üdvözlötünk és jókívánságainkat küldjük önöknek és az albán népnek.

kivánjuk, hogy az albán nép további sikereket érjen el a szocializmus építésében, hazája felvirágoztatásában.

x x x

a nemzeti ünnep alkalmából táviratban üdvözölte albán társ-szervezetét a szot, a hazafias népfront országos tanácsa, a magyar nők országos tanácsa és az országos béketanács. /mti/

--

16.08 rj

- 42 -

1700g

bb. 69. sajtótájékoztató a balassagyarmati, irodalmi szinpadi napokról

t/mn/gg/rj zs -cz

1974. november 28.

tizedik alkalommal rendezik meg december 5-8-a között balassagyarmaton a madách imre irodalmi szinpadi napokat. az országos seregszemle érdekessége, hogy ezuttal a baráti lengyelország irodalmát mutatja be. csütörtökön a budapesti lengyel kultúrában tartott sajtótájékoztatón a balassagyarmati városi tanács, a nógrád megyei tanács, a népművelési intézet és a budapesti lengyel kultúra képviselői beszámoltak arról, hogy a fesztivál előtt pályázatot hirdettek meg, amelyre 23 mű érkezett be. az irodalmi szinpadi napokon most összesen 15 hazai irodalmi szinpad lengyel tárgyú produkciói szólalnak meg, s fellép a csehszlovákiából hozzánk látogató ipolysági józsef attila irodalmi szinpad is. az együttesek műsorán klasszikus és mai lengyel írók, költők alkotásai szerepelnek, többek között reymont, prus, sienkiewicz, nowak, rózewicz, andrzejewski alkotásai, továbbá egy népi ihletésű produkció és egy misztérium-játék.

az előadásokkal párhuzamosan számos más rendezvényre is sor kerül, amelyek a baráti szocialista ország kulturális életét, építőmunkáját ismeretik meg a közönséggel. így például lengyel grafikusművészek alkotásaiból nyílik tárlat, s politikai művészeti plakátkiállítást is láthatnak majd az érdeklődők. egy másik bemutató művészi fotók segítségével idézi fel lengyelország legutóbbi három évtizedét. a helyi filmszínházban ugyanakkor ünnepi filmbemutató-sorozattal járulnak hozzá a seregszemle rangjának emeléséhez.

a budapesti lengyel kultúra a fesztiválon a legjobban szereplő együttest lengyelországi utazással jutalmazza.

a sajtótájékoztatót azt is elmondták, hogy jövőre az irodalmi szinpadi napok a szovjetunió irodalmának bemutatására vállalkoznak. /mti/

--

16.15 rj

- 43 -

1700g

bb. 70. a keresztyén békekonferencia nyilatkozata a brezsnyev-ford találkozóról

tr/rj zs -cz

1974. november 28.

a keresztyén békekonferencia nyilatkozatban üdvözölte a két-
oldalú csúcstalálkozót, mint a nemzetközi feszültség további enyhülésének jelentős eseményét. az enyhülés jelének tekinti a stratégiai támadó fegyverek korlátozásáról biztatón kezdődő tárgyalásokat, és a két nagyhatalom kapcsolatainak fejlődésének eredményeit.

ugy véli, hogy a leszerelésért, továbbá az emberiséget fenyegető problémák elleni harc növekvő megértésre talál a keresztyén-ség széles köreiből. akbk azon fáradozik, hogy közreműködésével kiszélesedjen az enyhülés folyamatának keresztyén bázisa, és visszafordíthatatlan legyen az enyhülési folyamat. /mti/

folytatott,

--

bb 71. a keletázsiai művészeti muzeum legszebb műtárgyai - állandó kiállításon

t/ms/tr/ zs -cz

1974. november 28.

csütörtökön, hosszabb ideig tartó felújítás után, megnyílt a keletázsiai művészeti muzeum legszebb műtárgyai című állandó kiállítás, amely külsőségeiben színesebb, tartalmában gazdagabb az előzőnél. a megújult otthonban változatlanul megtalálhatók zichy jános kaukázusi expedíciójának régészeti leletei, a közel-keleti kerámiák, fegyverek, indiai szobrok, domborművek és más ismert műkincsek. ezek mellett azonban sok az újdonság. már a kiállító terem előterében szembe tűnnek a mongóliai és nepáli fametszetek - dr. ligeti lajos professzor gyűjtése és ajándéka, amelyek még nem szerepeltek kiállításon. az indiai művészetet immár nemcsak szobrok, festészeti alkotások képviselik, hanem textil, kerámia és ötvöstárgyak is. először mutatják be a mongóliai és nepáli templomi zászlófestményeket, és újdonságnak számítanak az indiai, nepáli, thaiföldi, fülöp-szigeti ékszerek, kisplasztikák, használati és dísz tárgyak. a kiállítás színpontjai a kasmiri lakkdíszedények és szőttek, kobalt kékkel festett indiai kerámiák, indonéz rézedények, jávai, ceyloni, burmai lakk-csészék, batikolt ruhaanyagok, szalagfestmények.

/folyt.köv./

16.25 rj

- 44 -

1720 g

bb. 71. a keletázsiai... 1. folyt./rj

az ázsia művészetét tükröző kiállítás egyben a muzeum alapítójának, hopp ferencnek és donatorainak állít emléket. a csütörtöki megnyitón verő gábor, a kulturális minisztérium főosztályvezető-helyettese mondott beszédet. /mti/

--

bb. 72. sajtótájékoztató a prága a xx. század grafikájában című kiállításról

t/nm/rj zs -cz

1974. november 28.

péntektől a budapesti csehszlovák klubban fogadja az érdeklődőket a „prága a xx. század grafikájában” című kiállítás. ebből az alkalomból csütörtökön a budapesti csehszlovák kulturában sajtótájékoztatót rendeztek, amelyen dobroszlav kotek, a prágai fővárosi képtár igazgatója ismertette a bemutatkozó anyagát.

december 20-ig nyitva tartó tárlaton több mint 50 grafikai lap látható, valamennyi neves alkotóművész munkája. alkotói a xix. század ötvenes éveitől napjainkig követik nyomon a csehszlovák főváros arculatának változását, s egyben érzékeltetik a csehszlovák grafika fejlődését is.

dobroszlav kotek szólt arról is, hogy közvetlen termékeny együttműködést alakítottak ki a magyar nemzeti galériával. prágában rendkívüli sikere volt a magyar szecesszió kiállításának, amelyet jövőre magyar kisplasztikai és érembemutató követ. /mti/

--

bb. 73. a fővárosi vízművek

tm/rj -cz

1974. november 28.

értesíti a lakosságot, hogy november 30-án 7 órától előreláthatólag december 1-én 22 óráig a xviii. xx., xxi. kerület területén karbantartási munkák miatt nyomáscsökkenéssel kell számolni. lehetséges, hogy ugyanezen a területen az ivóvíz zavaros lesz, ez azonban az egészségre ártalmatlan. /mti/

--

16.30 rj

- 45 -

1730 g

bb. 74. Lakásépítés-i ankét székesfehérvárott

vid/rj fm -cz

1974. november 28.

tanácsi és lakásszövetkezeti vezetők részvételével megyei ankétot rendeztek csütörtökön székesfehérvárott az állami- és magánlakásépítés finanszírozásának tapasztalatairól, várható tendenciáiról. az ankétot dr. fekete lászló, az országos takarékpénztár vezérigazgatóhelyettese ismertette a lakásépítés várható eredményeit, a hitel-konstrukció hatásait. mint ismeretes, a negyedik ötéves tervben 400 ezer lakásépítést tüzték ki célul, s ezzel szemben 1975. végéig az előzetes becslések szerint 430-435 ezer lakás készül el hazánkban. a területelőkészítési, közművesítési költségek emelkedése miatt mintegy 30 ezerrel kevesebb állami /tanácsi értékesítésű/ lakás épül fel az előirányozottnál, vagyis 152 ezer állami lakás elkészítésével számolnak, ezzel szemben a tervezettnél 17 ezerrel több társasházi lakás, illetve 45 ezerrel több családi ház épül az országban.

az ankétot bejelentették, hogy az 1973-ban kezdett munkáslakás-építési akció a vártnál nagyobb eredményeket hozott, eddig több mint hét ezer kedvezményes munkáslakás készült el, és a jövő év végéig mintegy tízezer munkáscsalád jut vállalati segítséggel saját lakáshoz. az otp által biztosított garantált hitel-forma, valamint a hazánkban egyedülállóan alkalmazott szociálpolitikai kedvezmény szintén nagyban hozzájárult a lakásépítés, ezen belül a magánlakásépítés fejlesztéséhez, az otp 1974-ben összesen 7 milliárd forint hitelt nyújt a lakásépítéshez, s a takarékpénztári kölcsön kerete 1975-ben várhatóan eléri a 8 milliárd forintot. /mti/

--

bb. 75. a munkásművelődés hagyományaira támaszkodva kell segíteni a közművelődési határozat végrehajtását - a hazafias népfront komárom megyei bizottságának ülése

vid/rj fm -cz

1974. november 28.

a hazafias népfront komárom megyei bizottságának csütörtöki ülésén megvitatták, hogyan segíti a népfrontmozgalom a maga sajátos eszközeivel a közművelődési párthatározat végrehajtását. sokoldalúan számba vették a politikai ismeretterjesztés, a helytörténeti tevékenység, az olvasó népért mozgalom kínálta módszereket, és minden olyan lehetőséget, amellyel a lakóhelyi közművelődést lehet gazdagítani. a legfontosabb feladatként - a megye jellegének megfelelően - az iparban dolgozó, a bejáró munkások és a bányászok lakóterületén kell a népfrontbizottságoknak a munkát segíteniük.

/folyt.köv./

16.45 rj

- 46 -

1730g

bb. 75. / a munkásművelődés... 1. folyt./rj

ezt - amint a vitában hangsúlyozták - éppen az olyan bázisokra alapozva valósíthatják meg, amelyeket a dorogi vagy a tatabányai bányászok kulturális hagyományai jelentenek. arról is szóltak, hogy a mezőgazdaságban is nélkülözhetetlen a dolgozók műveltségének növelése, hiszen a bonyolult, új termelési technológiákat csak így tudják elsajátítani.

a tanácskozáson alapvető feladatként jelölték meg a tanácsok és a népfrontbizottságok szoros együttműködését. a népfront tömegbázisára építve lehet eljutni azokhoz, akik szívesen művelődnek, de még nem találták meg a számukra legkedvezőbb formát. a közművelődés társadalmi érdek, éppen ezért ezt a gazdasági vezetőknek is az eddiginél hathatósabban kell támogatniuk, - hangoztatták a tanácskozáson. sok javaslatot is tettek; így például ajánlották, hogy alakítsanak tv-központokat, ahol a műsorok képezzék a vita anyagát. jobban koordinálják a művelődési rendezvényeket, hogy így érdekesebb programokat tudjanak kialakítani. felhívták a figyelmet: teremtsenek megfelelő lehetőségeket a háziasszonyok és a gyermekgondozási segélyen lévő édesanyák művelődésére is. /mti/

--

bb. 76. a gyermekintézmények helyzetéről tárgyalt a szbt elnöksége

t/sl/tr/rj ie -cz

1974. november 28.

az óvodáskorú gyermekeknek 84 százalékát tudják elhelyezni jelenleg a főváros gyermekintézményeiben - állapította meg csütörtöki ülésén a szakszervezetek budapesti tanácsának elnöksége. igen sok édesanya várakozik arra, hogy gyermeke bejuthasson valamelyik óvodába, erre azonban a legindokoltabb esetekben sem mindig van lehetőség. a fővárosi tanács, a kerületi tanácsok és a vállalatok egyaránt nagy erőfeszítéseket tesznek a gyermekintézmények hálózatának bővítésére. a negyedik ötéves tervidőszakra a tanács 3.370 bölcsődei hely létesítését tervezte, a vállalatok pedig elhatározták, hogy 400-500 hellyel bővítik bölcsődéik befogadó képességét.

/folyt.köv./

16.50 rj

- 47 -

1740g

bb 76. / a gyermekintézmények... 1. folyt./rj

a tervidőszak első három évében a tervet nem tudták megfelelően teljesíteni, összesen csak 1526 gyermeknek létesítettek bölcsődei helyet. az idén azonban felgyorsult az építkezés, az év folyamán várhatóan 840, jövőre pedig a tanács legalább 1.200-1.300, a vállalatok pedig 500 gyermek számára biztosítanak újabb bölcsődei helyet. így az ötéves tervet a jelenlegi lemaradás ellenére várhatóan mintegy 20 százalékkal túlteljesítik.

az óvodákat az elmúlt három évben 10.887 hellyel bővítették, ugyanakkor azonban több mint ezer óvodai hely megszűnt, így a tényleges befogadóképesség ma nem egészen 10.000-rel nagyobb, mint három esztendővel ezelőtt. a zsufoltság még mindig meglehetősen nagy, különösen az új lakótelepeken kevés az óvoda, ezért az érintett kerületi tanácsok átmeneti megoldásként lakásokból, tanteremből átalakított bölcsődékbe mintegy 1.500 gyermek elhelyezését biztosították. az óvodaépítés is meggyorsult az idén, s az előrejelzések szerint 1975-ben további fejlődés várható. így a negyedik ötéves terv időszakában körülbelül 16-17 ezer hellyel bővülnek budapest óvodái.

az általános iskolák napközi otthonaiban is javulnak az elhelyezési lehetőségek, bár az igények jórészt még itt sem tudják kielégíteni. mindenestre kedvező jelenség, hogy a napközik befogadó képessége a tervezettnél nagyobb mértékben bővült. jelenleg az általános iskolásoknak 45 százalékát tudják befogadni a napközik és a tanulószobák. jövőre már valószínűleg az általános iskolásoknak leglaább 50 százaléka kerülhet a napközibe. a tervezettnél gyorsabb fejlődést a vállalatok is elősegítették, amelyek 1971 óta ez év közepéig mintegy 20 millió forintot utaltak át a tanácsoknak a napközi otthonok bővítésére.

az szbt elnöksége szükségesnek tartja, hogy a gyermekintézmények hálózatának fejlődésében elért eredmények tovább fokozódjanak a következő ötéves tervben, az üzemeket, intézményeket a kezelésükben lévő gyermekintézmények korszerűsítésére ösztönözzék. az is szükséges, hogy a nagyobb vállalatokhoz hasonlóan a kisebb kereskedelmi, tanácsi és szolgáltató vállalatok, ipari és mezőgazdasági szövetkezetek is jobban gondoskodjanak dolgozóik gyermekeinek elhelyezéséről. az elnökség szóvá tette, hogy a tilalom ellenére még mindig gyakran kérnek a szülőktől külön hozzájárulást a gyermekintézmények működési költségeihez, s javasolta, hogy a tilalmi rendelkezések a fővárosi tanács határozottabban szerezzék érvényt. az elnökség köszönetét fejezte ki mindazoknak a vállalatoknak és intézményeknek, amelyek anyagilag hozzájárultak a tanácsok gyermekintézményeinek létrehozásához, bővítéséhez. /mti/

17.00 rj

- 48 -

17hr g

bb. 77. javaslat a „vizminőségi megfigyelő szolgálat,, kiterjesztésére tolna megyében

vid/fm/rj la

1974. november 28.

a középduánantuli vízügyi igazgatóság szekszárdi szakasz-mérnökségén tartotta csütörtökön ezévi tanácskozását a tolna megyei vízvédelmi bizottság. az ülésen a fadd-dombori üdülőtérület vízgazdálkodási feladatairól bukovszky györgy osztályvezető, tolna megye vízfolyásainak közegészségügyi állapotáról dr. kovács anna, a megyei köjál felügyelője tájékoztatta a résztvevőket.

a köjál vizsgálatai szerint az utóbbi években aggasztóan szennyeződtek a sárközi és völgyégi felszíni vízfolyások, a szekszárdi belvizöblözet, s már a szekszárd-bátai főcsatorna vize sem alkalmas öntözésre. megtörtént, hogy a hidasi gyár-ból is naponta négyezer köbméternyi ipari szennyvíz került a völgyégi patakba. sok szennyeződés jut az állattenyésztő telepekről is a vízfolyásokba.

a tanácskozáson a bizottság elhatározta, hogy több javaslatot terjeszt a megyei tanács elé az élővizek védelmére. szorgalmazza szekszárd csatornázásának, szennyvittisztításának, valamint a dombori üdülőttelep közegészségügyi ellátásának fejlesztését, továbbá a vizek minőségét megfigyelő szolgálat kiterjesztését. /mti/

--

bb. 78. Lehullott budapestre az első idei hó

i/kg/tr/rj ie la

1974. november 28.

kilenc nappal később a sokévi átlagnál, csütörtökön lehullott budapestre az első hó. a fővárosi köztisztasági hivatal alig az első pelyhek földreérése után riadóztatta 38 automata uttisztító kocsiját, amelyek a budai hegyek autóbuszjára utjait sóval szórták be, hogy az esetleges forgalmi akadályokat elhárítsák. itt a hegyekben egyébként öt-hat centiméterre növekedett a hóréteg vastagsága a nap folyamán, a pesti oldalon azonban rögtön elolvadt, s így a forgalom zavartalan volt.

/folyt.köv./

17.07 rj

- 49 -

18²⁰g

bb. 78. /lehullott... 1. folyt./rj

az ország sík területei közül egyedül budapesten esett csü-
törtökön hó, máshonnan esőt, havasesőt jeleztek az országos mete-
orológiai szolgálatnak. Legnagyobb mennyiségben kékestetőre hul-
lott a hó, ahol vastagsága a 15 centit is eléri. s bár a levegő
a jelzések szerint tovább hűl, fagyveszély egyelőre nem fenyeget,
mert az idő egy-két napig még szeles, esős marad. a hajnali órák-
ban mégis síkossá válhatnak az utak, ezért a gépjárművezetőknek fo-
kozott óvatossággal kell közlekedniük. /mti/

-. -

bb. 79. ülést tartott a magyar-szovjet baráti társaság országos
elnöksége

t/gy/pá/rj zs la

1974. november 28.

a magyar-szovjet barátság elmélyítéséért végzett ez évi
munkáról, s a jövő évi feladatokról tárgyalt csütörtökön az
mszbt országos elnöksége a parlament vadász-termében. az ülésen
résztvett győri imre, az mszmp központi bizottságának titká-
ra is, nagy mária főtitkár megnyitó szavai után apró Antal,
az mszmp politikai bizottságának tagja, az mszbt elnöke emel-
kedett szólásra. bevezetőben kiemelte: a baráti társaság ered-
ményes, gazdag évet zárhat, s ebben nagy része van másfél-millió
tábori áldozatkész, aktív tevékenységének, amellyel hozzájárult
a x. pártkongresszus határozatainak végrehajtásához, s a xi.
kongresszus előkészítéséhez. az akciók, a különféle rendezvé-
nyek, a csaknem ezer tagcsoport sokszínű, öntevékeny munkája elő-
segítette pártunk politikájának megvalósítását, erősítette politikánk
alapját, a magyar-szovjet barátságot.

a továbbiakban hangsúlyozta: kiemelkedő ünnepek és dolgoz
hétköznapok várnak az mszbt-re a jövő esztendőben. a baráti
társaságnak és tagcsoportjainak úgy kell dolgozniuk, hogy méltó-
képp vegyék ki részüket a xi. pártkongresszus előkészítéséből
és újkori történelmünk legkiemelkedőbb eseménye, a felszabadu-
lás 30. évfordulójának megünnepléséből. apró Antal
szólt a magyar-szovjet kapcsolatok bővüléséről, az élet minden terü-
letére kiterjedő gazdasági, társadalmi és kulturális együttműködés
gyarapodásáról. méltatta a szovjet békepolitika új sikereit, azokat
a szakadatlan erőfeszítéseket, amelyeket a szovjetunió a béke fenn-
tartásáért, az államok békés együttműködéséért folytat.

/folyt.köv./

17.20 rj

- 50 -

1820g

bb. 79. ülést tartott... 1. folyt./rj

az mszbt további feladatairól szólva hangsúlyozta:
a jövőben további erőfeszítéseket kell tenni azért, hogy a
magyar nép minél szélesebb rétegei ismerjék meg a szovjetunió-
nak a szocializmus, a kommunizmus építésében elért eredményeit,
s a magyar dolgozók átfogó képet kapjanak Magyarország és a szov-
jetunió sokoldalú, erős ~~szovjet~~ politikai, gazdasági, kulturális kap-
csolatairól, a társadalmi élet különböző területein kialakult
együttműködésről.

ezt követően regős Gábor, az mszbt titkára fűzött szóbeli kiegé-
szítőt az országos elnökség írásban előterjesztett beszámolójához.
megállapította: a baráti társaság ebben az esztendőben is eredmé-
nyesen segítette a párt politikáját, a magyar-szovjet barátság erő-
sítését, népünk szocialista tudatának formálását, internacionalis-
ta szellemű nevelését. a nevezetes politikai és kulturális évfor-
dulók méltó megünneplésén túl, más szervekkel közösen az mszbt
is megemlékezett a magyar-szovjet műszaki tudományos együttmű-
ködési megállapodás aláírásának negyedszázados évfordulójáról. a
társaság tevékenyen közreműködött a volt szovjet ösztöndíjasok
rendszeres szakmai továbbképzésében, a szovjetunióban végzett ma-
gyar szakemberek és egykori egyetemek, főiskolájuk kapcsolatai-
nak kiépítésében. Puskin születésének 175. évfordulójáról a szovjet
kultúra és tudomány házával közösen irodalmi esten emlékeztek meg,
s az év emlékezetes kulturális eseményei közé tartozik a műcsar-
nokban megrendezett „a szovjetunió ma„ című reprezenta-
tív fotókiállítás, továbbá az iparművészeti múzeumban ugyancsak
több tízezer látogatót fogadó gruz iparművészeti kiállítás.

az 1974. évi munka jól szolgált a jubileumi 1975-ös év előkészít-
ését is. az üzemi, termelőszövetkezeti, intézményi és iskolai
tagcsoportok széles tömegmozgalomként tevékenykednek;
javult munkájuk színvonala, és hatósugaruk mindinkább túlnő a
munkahelyi kereteken. a barátság ápolása ma már a hétköznapok munká-
jában ölt testet: a termelés általános versenyfeladataiban min-
denütt ott szerepel a szocialista brigádok védnöksége a szovjetunió-
ba szállított termékek minősége, pontos szállítási határideje felett.
a tagcsoportok ez évben is kedvező politikai feltételek között dol-
gozhatnak.

/folyt.köv./

17.25 rj

- 51 -

1825g

bb.79. / ülést tartott... 2. folyt./rj

büszkék vagyunk arra - hangsúlyozta regős gábor -, hogy a sikeres nemzetközi békeharcból a magyar nép is aktívan kivetszi részét. úgy véljük, hogy a baráti társaság és kollektív egységei is hozzájárultak ehhez, hiszen a szovjetunió melletti propaganda egyben a béke melletti propaganda.

végezetül utalt az mszbt, a szovjet baráti társaságok szövetsége és a szovjet-magyar baráti társaság jövő évi együttműködési programjából adódó legfontosabb feladatokra. az 1975-ös esztendő pártunk xi. kongresszusa és - ettől elválaszthatatlanul - hazánk felszabadulásának 30. évfordulója fémjelzi. 1975-ben ünnepli megalakulásának 30. évfordulóját az mszbt, s félévszázados születésnapját a nemzetközi szovjet-barátság mozgalom. az mszbt és tagcsoportjai ezekben a hetekben már sokirányú előkészületeket folytatnak a jövő évi feladatok színvonalas megoldására.

ezután vita következett, amelyben felszólalt győri imre. tolmácsolta az mszmp központi bizottsága üdvözlését az mszbt országos elnökségének, tagcsoportjainak és sok sikert kívánt ahhoz a munkához, amellyel felszabadulásunk 30. évfordulója méltó megünneplésére készülnek.

felszólaltak a vitában: czank józsef, e. fehér pál, harmati sándor, juhász lajosné, dr. korbulej tiber, lapusnyik sándor, nagy jenő, schwarcz józsef és vági margit, az országos elnökség tagjai.

az elhangzottakra regős gábor válaszolt, majd az országos elnökség jóváhagyta az mszbt 1974. évi munkájáról, és az 1975. évi feladatokról szóló előterjesztést. végezetül az ülésen kulturális bizottságot választottak, amely az mszbt országos elnöksége mellett működik majd. /mti/

.-

bb. 80. ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

t/pr/ke/rj zs la

1974. november 28.

fehér péter az mti tudósítója jelenti:

a párt és a kormány, a társadalom megkülönböztetett figyelme, törődése érződik a magyarországon élő nemzetiségi lakosság kulturális ellátásának fejlődésében - állapította meg csütörtöki ülésén az országgyűlés kulturális bizottsága. a dr. ortutay gyula elnökletével békéscsabán tartott tanácskozáson a képviselők a magyarországi nemzetiségek kulturális helyzetét elemezték. a tanácskozáson - házigazdaként - résztvett klauko mátyás, a megyei tanács elnöke, s ott voltak a nemzetiségi szövetségek főtitkárai, vezetői is.
/folyt.köv./

17.35 rj

- 52 -

1830ca

bb. 80. / ülést tartott az országgyűlés... 1. folyt./rj

kulturális

garamvölgyi józsef miniszterhelyettes tájékoztató előadásában az mszmp kb mellett működő kulturpolitikai munkaközösség állásfoglalását idézve huzta alá: nemzetiségi politikánk messzemenően figyelembe vette, hogy a nemzetiségek annál jobban tudnak a többségi néppel és vezető erővel politikailag - és így a szocializmussal is - azonosulni, minél inkább biztosítva érzik nemzetiségi kulturájuk, sajátosságaik megőrzésének, nyelvük használatának, oktatási igényeik kielégítésének, a velük egy népet beszélő nemzethez fűződő kapcsolataiknak szabad érvényesülését. az összkép igen örvendetes, az állami, tanácsi szervek gondoskodnak a nemzetiségi kultúra ápolásának anyagi feltételeiről, s ezeket a lehetőségeket, kereteket a nemzetiségi lakosság tölti meg tartalommal.

ami a nemzetiségi oktatásügyet, az egész nemzetiségi kulturális tevékenység alapját illeti: az 1968-69-es tanév óta a nemzetiségi nyelveken is oktató óvodák, általános iskolák és gimnáziumok száma csaknem 40 százalékkal szaporodott, 47 százalékkal több a nemzetiségi pedagógus. jórészt újjáalakultak az 1960-as években megszűnt nemzetiségi óvodák, újabbakat is tető alá hoztak, s így - 1968-hoz viszonyítva - a nemzetiségi óvodák, óvodások és csoportok száma több mint háromszorosára, az óvónké pedig négyesére emelkedett. kétféle nemzetiségi általános iskolát tartanak számon: a nyelvoktatót, amelyben azonban a tárgyakat - a nyelven kívül - magyarul tanítják, s a kétnyelvűt, ahol az oktatás körülbelül fele-fele arányban anyanyelven, illetve magyarul folyik. a nyelvoktató iskolák iránt nagyobb az érdeklődés, ilyen intézménybe jár a nemzetiségi nyelveken tanulók 91.8 százaléka. mégis a nyelvoktatás eredményesebb a kétnyelvű iskolákban, ahol kevésbé érvényesül a tiszta magyar nyelvi környezet hatása. a kétnyelvű iskolák fejlődésének - de a nemzetiségi nyelvoktatásnak is - legnagyobb akadály, hogy kevés a kollégium, a diákotthon. a tankönyvellátás általában megfelelő. viszont a szomszédos országokból beszerzett könyvek nyelve, eltérő pedagógiai módszere nehezíti a tanárok, tanítók dolgát. az is szaporítja a gondokat, hogy a nemzetiségi lakosság kis száma, településeik szétszórtsága miatt vannak községek, ahol csak az alsó, vagy csak a felső tagozaton van nyelvoktatás. az oktatási minisztériumban természetesen nem tartják véglegesen kialakult formának a két általános iskolai típust, már 1971-ben korszerűsítési kísérleteket indítottak katymáron, garán, császártöltésen, nemesnádudvaron és bolyban.

/folyt.köv./

17.45. rj

- 53 -

18 h 09

bb. 80. / ülést tartott az országgyűlés... 2. folyt./rj

magyarországon egy-egy önálló horvát-szerb, német és román, két önálló szlovák nemzetiségi gimnázium és két német gimnáziumi nemzetiségi tagozat működik. tanulók kollégiumi elhelyezése szintén nem tekinthető megoldottnak. a nemzetiségi gimnáziumokban az oktatás a kétnyelvű általános iskolákéhoz hasonló: a reál-tárgyakat magyarul, a humán tárgyakat nemzetiségi nyelven tanítják. az utóbbi években kezdődött meg a szlovák nyelv oktatása balassagyarmaton, nyiregyházaán, tókomlóson, rétságon és sátoraljaihelyen, a románé battonyán, a horváté letenyén és bácsalmáson, a szlovéné pedig szentgotthárdon.

nemzetiségi pedagógusainkat javarészt hazai intézetekben és egyetemeken, kisebb részben pedig az anyanemzetek egyetemein-állami ösztöndíjasként - képzik. az utóbbi években növekvő számban küldenek nemzetiségi iskolában érettségizett fiatalokat a baráti szocialista országok egyetemeire, főiskoláira.

nemzetiségpolitikai koncepciónk kibontakozása, állami, tanácsi művelődési szerveink és intézményeink, valamint a nemzetiségi szövetségek tevékenysége nyomán ma joggal elmondhatjuk, hogy államunk kedvező lehetőségeket biztosított a nemzetiségek sajátos kulturájának ápolására - hangsúlyozta garamvölgyi józsef. talán a nemzetiségek kulturális életében sikerült leginkább megvalósítani a marxizmus-leninizmusnak azt az elvét, hogy a szocialista országokban nem elegendő a nemzetiségi egyenjogúság törvényes deklarálása: az államnak a tényleges egyenjogúságot azzal kell biztosítani, hogy a nemzetiségek fejlődése elől elhárítja a kisebbségi helyzetükből objektíve adódó nehézségeket.

a legutóbbi összesítés szerint 197 községben 464 nemzetiségi amatőr művészeti csoport, szakkör és nyelvművelő klub dolgozik. a könyvtárakból 140 ezer kötetet kölcsönözhetnek anyanyelvükön a nemzetiségi olvasók, csupán az elmúlt esztendőben országszerte hat német, négy szlovák, négy délszláv és egy román báziskönyvtárat nyitottak. a klubmozgalom kibontakozásával, a könyvtárügy rendezésével fellelültek a nemzetiségi kulturális munka hagyományos formái is, szaporodtak a nemzetiségi népművészeti együttesek. a nemzetiségi szövetségek hetilapokat jelentetnek meg, ezekre az orgánumokra igen nagy feladatok hárulnak.

a tájékoztatót követő vitában a képviselők örvendetes tényként nyugtázták: a marxista-leninista nemzetiségi politika elvei jól kamatoznak a gyakorlatban is, s bár bőven akad még sürgendő teendő, a nemzetiségek kulturális ellátásáról is megnyugtató a kép. magyarországon egyenjogu állampolgárként élnek a nemzetiségiek - hangsúlyozták a képviselők, s rámutattak: amíg alaptörvényünk, az alkotmány, korábban csak lehetőséget fogalmazott meg, módosítása után már kategórikusan kimondja, hogy a magyar népköztársaság a területén élő minden nemzetiség számára biztosítja az egyenjogúságot, az anyanyelv használatát, az anyanyelven való oktatást, saját kultúrája megőrzését és ápolását.
/folyt.köv./

17.55 rj

- 54 -

18ko g

bb. 85. / losonczi pál... 1. folyt./rj

az elnöki tanács elnöke ezt követően felkereste a város legnagyobb könnyűipari üzemét, a csaknem 3 000 munkást, többségben nőket foglalkoztató zalaegerszegi ruhagyárat. horváth lászlónénak, a pártbizottság titkárának üdvözlő szavai után szántó györgy igazgató adott tájékoztatást a gyár tevékenységéről. elmondotta, hogy 1974-ben a munka- és üzemszervezés eredményeként 28.1 százalékkal növekedett az üzemben a termelékenység, amit nagyobb arányú műszaki fejlesztéssel is csak öt év alatt érhetek volna el.

az elnöki tanács elnöke ezután megtekintette a ii-es géptermet, ahol a szocialista brigádok nevében mózer károlyné munkásnő köszöntötte, majd bakán lajos teremester bemutatta az üzemből. losonczi pál hosszan beszélgetett csákvári sándorné szocialista brigádvezetővel, aki 1951-ben még mint építőipari segédmunkás dolgozott a ruhagyár építkezésén. a gyárlátogatás rögtönzött divatbemutatóval ért véget.

délután az elnöki tanács elnöke és varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára részt vett a béke óra műszaki 1. számú pártalapszervezetének vezetőségválasztó taggyűlésén. a vitában felszólt losonczi pál is.

az elnöki tanács elnöke az esti órákban visszautazott a fővárosba.
/mti/

--

18.00 rj

- 55/a -

18ko g

bb. 80. / ülést tartott az országgyűlés 3. folyt./rj

többen szóváltették az, hogy szaporítani kellene az anyanyelvi kiadványok számát. az iskoláknak több szemléltető, oktatást segítő eszközre van szükségük, kevés a kollégiumi hely, sok az előregedett iskolaépület. a vitából kitűnt - s ezt zárszavában dr. ortutay gyula is megfogalmazta - hogy a nemzetiségi oktatásnak, kulturális ellátásnak ugyanazok a gondjai, mint a magyar iskolaügynek, a magyar népi kultúra ápolásának.

a bizottság tagjai, s a nemzetiségi szövetségek főtitkárai hozzászólásukban tényekkel bizonyították, hogy a magyarországon élő nemzetiségi megkapják az őket megillető helyet a közéletben is, képviselők ott vannak a tanácsokban, s legfelsőbb államhatalmi testületünkben, az országgyűlésen is.

a vitában felszólalt mándics mihály, sebesi lászlóné, dörmötör jános, terényi józsefné, csendes béláné, ognyenovics milán, salamon hugóné, klauko mátyás, guba sándor, szép zoltán, karkus sándor, kovács istvánné, bánáti gézáné és káli fenerec országgyűlési képviselők

a bizottság - dr. pap lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének előterjesztésében - tájékoztató előadást hallgatott meg a magyarországon élő cigánylakosság helyzetéről, maj a békéscsabán felkeeste a szlovák tájházat. /mti/

--

bb. 85. losonczy páál látogatása zalaegerszegen

vid/fm/gné/rj fm la

1974. november 28.

losonczy páál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön zala megyébe látogatott. zalaegerszegen varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára és ujevári sándor, a megyei tanács elnöke fogadta a vendéget. losonczy páált délelőtt a megye társadalmi és gazdasági vezetői tájékoztatták zala megye gazdasági helyzetéről és politikai életéről.

/folyt.köv./

18.00 rj

- 55 -

18.00 rj

bb. 81. sajtótájékoztató a „magyarország a századfordulón”,
című kiállításról

t nm/gk/zs/il la

1974. november 28.

az 1880-as évektől az 1900-as évekig terjedő időszak történelmi eseményeiben, alkotásaiba nyújt bepillantást a „magyarország a századfordulón”, című kiállítás, amelyet péntektől tekinthetnek meg az érdeklődők a magyar nemzeti muzeumban. mint a csütörtökön a nemzeti muzeumban rendezett sajtótájékoztatón elmondták, a kiállítás ujszerű törekvése: az adott történelmi periódus komplex bemutatása. a társ-muzeumok segítségével nem csupán a szűk értelemben vett fontosabb történelmi eseményekről adnak képet, hanem az ipar és a mezőgazdaság fejlődéséről, az egyes társadalmi osztályok életmódjáról a kultúra, a tudomány, a művészetek alakulásáról is.

Láthatók emlékek, dokumentumok tüntetésekről, sztrájkokról, a nyomor elől való menekülésről, a kivándorlásról is. helyet kapnak a kiállításon a kor nagy építkezései, a parlament, a duna-hidak, a földalatti, a nagykerut képei is. a politikai élet eseményeit jól illusztrálják a borsszem jankó karikatúrái, a parlamenti küzdelmekre és a választási összecsapásokra vonatkozó emléktárgyak. láthatjuk fodor józsefnek, a magyar közegészségügy megalapítójának, eötvös lorándnak, korányi frigyestnek, a személyes tárgyait. először szerepel a nyilvánosság előtt csonka jános autója, amelyet 1909-ben konstruált.

a különböző művészeti ágakat reprezentáló anyagban láthatók mikszáth és ady kéziratái, könyvei, butorai, benczur, rippl-rónai, ferenczy károly és mások alkotásai. színesen egészíti ki a gyűjteményt az 1875-ben megnyitott népszínházból származó páholygarnitúra, amelynek asztalán a színlapok között látható a kor híres művészeinek néhány személyes tárgya.

bemutatják a kiállításon a bartók és kodály első nédalgyűjtéséről, 1907-ben megjelent kötetet és bartók fonográfját is./mti/

--

- 56 -

17.50/il

18.50

bb. 82. a fővárosi pályaválasztási intézet

zsu/hi/il la

1974. november 28.

a szakszervezetek budapesti tanácsával együttműködve december 2-án és 3-án rendezti meg a munkahelyi pályaválasztási megbi-zottak tanfolyamát a pedagógusok fáklya klubjában./mti/

--

bb. 83. megjelent az eszperantó magazin

tr /hi/il la

1974. november 28.

az eszperantó magazin most megjelent új száma a hang-lemez-milliomos címmel interjút közöl koncz zsuzsa táncdaléné-kessel.

a folyóiratnak a soknyelvűség problémájával kapcsolatos körkérdésére fenyő béla az élet és tudomány főszerkesztője válaszol.

ismertetést közöl a magazin a budapesti április 4. gépgyár vasöntő béke-brigádjának kulturális felajánlásáról. a brigádtagok vállalták, hogy az mszmp 11. kongresszusának és a felszabadulás 30. évfordulójának méltó megünneplésére - az üzemi munkák megjavítása érdekében tett felajánlás mellett - 1975-ben elsajátítják a nemzetközi nyelvet./mti/

--

bb. 84. befejeződött a társadalom-politikai konferencia

gg/zs/il la

1974. november 28.

az európai biztonság és együttműködés brüsszeli nemzetközi bizottságának társadalompolitikai bizottsága - az egyes nemzeti bizottságok társadalompolitikai bizottságai képviselőinek részvételével - 3. konferenciáját 1974. november 25-28. között a magyar nemzeti bizottság szervezésében budapesten a szot székházban tartotta meg.

/folyt.köv./
18.00/il

- 57 -

18.50

bb. 84./befejeződött 1. folyt./il

a tanácskozáson közös közleményt fogadtak el. eszerint a következő témák szerepeltek napirenden: a dolgozók lehetőségei a különböző országokban a beleszólásra munkahelyükön az őket érintő döntésekbe, munkakörülményeik megjavítása érdekében; a dolgozók helyzetének alakulása a szociális-gazdasági távlatok, valamint az európai biztonság és együttműködés összefüggéseiben.

széleskörű véleménycsere bontakozott ki e témákról a tanácskozáson, amelynek mintegy 40 résztvevője volt: szakszervezeti aktivisták, a termelésben dolgozó munkások, továbbá tudósok, újságírók, akik különböző országokból jöttek, különböző nézetek híveit. magyar bevezető előadások hangzottak el a napirendi témákról, amelyek kapcsán a konferencia résztvevői megállapították: a dolgozók minden országban feltétlenül szükségét érzik annak, hogy beleszólási joggal rendelkezzenek a munkahelyek életébe, a rájuk vonatkozó döntések meghozatalába. munkások is kifejtették véleményüket a vita során; tájmeljózsef, a csepeli vas- és fémművek dolgozója, alekszander jur, a moszkvai Lihacsov autógyárból és kovács margit az egyesült izzóból. a konferencián elhangzottakból kiviláglott, hogy a dolgozók és szervezeteik szerte Európában számos kezdeményezést bontakoztatnak ki annak érdekében, hogy a termelőeszközöket, azok alkalmazását az ember életritmusához igazítsák, igényei kielégítésének szolgálatába állítsák, a munka minősége, a munkavégzés körülményei az élet minőségének alapvető tényezői. ezért állandó tökéletesítésük a társadalom egyik legfontosabb, felelősségteljes feladata mindenütt. „a dolgozók lehetőségei a beleszólásra, munkakörülményeik megjavítása érdekében,„ című vitatémát a társadalompolitikai bizottság azért tűzte napirendre, mert az igen nagy mértékben foglalkoztatja a dolgozókat, s ilymódon - a gazdasági és társadalmi rendszerek közötti különbségek ellenére is - konkrét alapot nyújt a párbeszédre és tapasztalatcserére, tehát az együttműködésre.

az az álláspont alakult ki a tanácskozáson -, s ezt a véleményt európa-szerte egyre többen elfogadják - hogy a szociális gazdasági együttműködés és a kereskedelem fejlesztése Európában pozitív módon járul hozzá a kontinensen élő népek társadalmi előrehaladásához.

/folyt.köv./

18.05/11

18⁵g

- 58 -

bb.84./befejeződött 2. folyt./il

az európai együttműködés - állapotot meg - már nem fakultatív, hanem elengedhetetlen. minden európai dolgozó érintett azoknak a problémáknak a megoldásában, amelyek jelenleg a világgazdaságot érintik, még akkor is, ha ezek a problémák közvetlenül nem merülnek fel a szocialistaországok dolgozói számára.

az is szóba került a budapesti tanácskozáson, hogy a társadalompolitikai bizottság a közeljövőben tartandó konferenciák elé kíván terjeszteni megvitatásra olyan témákat, mint a lefegyverzés és a dolgozók érdekei: a gazdasági együttműködés és a dolgozók; a munkáskultúra az állandó oktatás keretében, a dolgozó nők élet és munkakörülményei./mti/

..-

bb. 86. szocialista országok békemozgalmi vezetőinek tanácskozása budapesten

i tf /zs/il la

1974. november 28.

csütörtökön budapesten a hazafias népfront belgrád rakpartti székházában megkezdődött a szocialista országokban működő nemzeti békemozgalmak vezetőinek konzultatív tanácskozása.

a résztvevőket a magyar országos béketanács elnökhelyettese, pethő tiber köszöntötte, majd sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára mondott megnyitó beszédet. ezt követően grósz károly, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, dr. hárs istván, a magyar rádió elnöke és pethő tiber szólt fel. mindhárman a szocialista országok békemozgalmi előtti álló időszerű feladatokról és azok megvalósításának módszereiről beszéltek. a tanácskozás délutáni ülésén a külföldi résztvevők hozzászólásaival vita kezdődött.

x x x

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke csütörtök délután - a hazafias népfront országos székházában - fogadta a szocialista országok békemozgalmainak a budapesti konzultatív tanácskozáson résztvevő delegációját. a találkozón kállai gyula eszmecsere-t folytatott a vendégekkel hazánk belpolitikai helyzetéről és jövő évi feladatairól./mti/

..-

- 59 -

18.10/11

1900g

bb. 87. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

rj la

1974. november 28.

30. kitüntetés
 31. ajándékok a négyes ikreknek
 32. halálos baleset
 33. magyar-lengyel baráti kör
 34. a csongrád megyei tanács ülése
 35. együttműködés pécs tanácsa és a mecseki szénbányák között
 36. befejeződött a könnyűszerkezetes építési konferencia
 37. közművelődési fiatalok ifjusági parlamentje
 38. tanácskozás a korszerű mezőgazdasági szállításról
 39. jugoszláv fogadás
 40. fehérbe öltözött a bükk
 41. új butorház szombathelyen
 42. műszaki filmnap
 43. budapesti közlekedési balesetek
 44. a budapesti pártbizottság kibővített ülése
 45. tolna megye könnyűipara
 46. a mém vezetőinek kibővített értekezlete
 47. véget ért a koncz jános hegedűverseny
 48. hangverseny a gyárban
 49. elutazott a szovjet felsőoktatási küldöttség
 50. diszpolgári címet alapított szigetvár
 51. sok a föld a cukorrépán
 52. benke valéria látogatása szabolcsban
 53. „olvasó népért, mozgalom
 54. szövetkezeti bemutató mintagazdaságok
 55. nógrád megyei mezőgazdasági aktivaértekezlet
 56. többletenergia
 57. új lakások salgótarjánban
 58. szabadságvesztés üzérkedésért
 59. hó borítja a mátrát
 60. magyar-mongol baráti találkozó
 61. orion gyár
 62. magyar-csehszlovák kohó- és gépipari tárgyalások
 63. részvétlétvirat
 64. parkosítók tanácskozása
 65. megyei diákszövetség nyiregyházán
 66. magyar vezetők üdvözlő távirata a jugoszláv nemzeti ünnep alkalmából.
 67. magyar hűtőipar
 68. az elnöki tanács üdvözlő távirata az albán nemzeti ünnep alkalmából
 69. sajtótájékoztató a balassagyarmati irodalmi színpadi napokról
 70. a keresztyén békekonferencia nyilatkozata
- /folyt.köv./

19.00 rj

- 60 -

1930 g

bb. 87. / a belföldi... 1. folyt./rj

71. kelet-ázsiai múzeum
 72. prága a xx. század grafikájában - sajtótájékoztató
 73. a fővárosi vízművek közleménye
 74. lakásépítési anket székesfehérvárott
 75. ahnf komárom megyei bizottságának ülése
 76. az szbt elnökségének ülése
 77. vízminőségi megfigyelő szolgálat
 78. lehullott budapestre az első hó
 79. a magyar-szovjet baráti társaság elnökségi ülése
 80. az országgyűlés kulturális bizottságának ülése
 81. „magyarország a századfordulón,„
 82. pályaválasztási intézet
 83. eszperantó magazin
 84. befejeződött a társadalompolitikai konferencia
 85. losonczy pál látogatása zalaegerszegen
 86. békemozgalmi vezetők tanácskozása
 87. hírjegyzék
- /mti/

--

bb. 88. időjárásjelentés

gk/rj la

1974. november 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. november 28-án, csütörtökön este:

szeles, változékony idő

várható időjárás péntek estig:

felszakadozó felhőzet, majd felhőátvonulások. többfelé újabb eső, havaseső, a hegyeken havazás. mérsékelt, napközben megerősödő, a dunántúlon helyenként viharossá fokozódó, északnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 2- plusz 6 fok között. /mti/

--

19.03 rj

- 61 -

1930 g

bb 89. fiatal írók első országos parlamentje

t/rónj/zs la

1974. november 28.

csütörtökön rendezték meg a fészek klubban a fiatal írók i. országos parlamentjét. ott volt a tanácskozáson tóth dezső, az mszmp kb osztályvezetőhelyettese, barabás jános, a kisz kb titkára, képviseltette magát az írószövetség, az állami ifjúsági bizottság, a magyar népköztársaság irodalmi alapja, jelen voltak az irodalmi kiadók és folyóiratok szerkesztőségeinek munkatársai.

a tanácskozáson - mintegy száz, 35 éven aluli költő, író, műfordító jelenlétében - funk miklós, az irodalmi osztály helyettes vezetője ismertette a kulturális minisztérium tájékoztatóját. egyebek között hangsúlyozta: szocialista irodalompolitikánk törekvése mindenkor arra irányult, hogy a maga eszközeivel segítse, ösztönözze az irodalom, a művészetek folytonos megújulását, célja a fiatal tehetségek felkarolása, támogatása, művészi alkotómunkájuk feltételeinek biztosítása, műveik közkinccsá tétele.

a tájékoztatót követő vita felszólalói kiemelték, hogy a mostani fiatal írónemzedék eredendő élményvilágát már a szocializmus építése közben szerezte.

tagjai a szorosán vett alkotói munka mellett - irodalmunk jó hagyományaihoz méltón - igyekeznek aktívan részt venni a társadalmi, irodalmi közéletben is, sőt jónéhányan a szélesebben értelmezett közművelődés formálását is szívéjüknek tekintik. az írószövetség kisz szervezete, a fiatal írók józsef attila köre például nagyban hozzájárult az olvasótáborok sikeréhez.

hozzátették: e szervezet nagy részt vállalhat a fiatal irodalmárok társadalmi tevékenységének fejlesztésében, s ezt elősegítendő, mielőbb meg kell teremteni a szakmai-ideológiai képzést. hosszú távon e szervezetnek kell biztosítania a fiatalok bekapcsolódását az irodalmi életbe, az írószövetségbe. feladata lenne az is, hogy ajánlásaival, javaslataival segítse az írószövetség tagfelvételi munkáját, s elláthatná a fiatalok érdekvédelmi tevékenységét is.

szó esett arról is, hogy a kritika intenzíven foglalkozott és foglalkozik a pályakezdők beilleszkedésével, műveik sok kritikát, méltatást, bírálatot kaptak. a kibontakozott viták azonban általában a felszínen maradtak, s például több szó esett a fiatalságról általában, mint magáról az irodalomról. jogos követelmény, hogy méginkább érvényesüljön az értékek alapján történő szelekció, s ezt a szükséges öntisztulási folyamatot az alkotó műhelyek, a kritika az eddigieknél jobban segítse. /mti/

--

19.10 rj

- 62 -

1935g

bb. 90. babits-émlékest szekszárdon

vid/fm/rj la

1974. november 28.

babits mihály-émlékestet rendeztek csütörtökön szekszárdon, a költő szülővárosában. a nevét viselő megyei művelődési központban tartott ünnepségen tuskés tibor író méltatt babits életét és munkásságát. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/rj

1974. november 28.

a bb.85. számú hír /losonczy pál látogatása zalaegerszegen/
1. folyt. 1.bekezdésének ötödik sorától a szöveg helyesen:

...elmondotta, hogy több mint egy év alatt a munka- és üzemszervezés eredményeként.../mti/

--

bb. 91. belföldi hireink jegyzéke 18.00 óráig zárásig

rj la

1974. november 28.

88. időjárásjelentés
89. fiatal írók parlamentje
90. babits emlékest
91. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy és lakatos erzsébet

20.45 rj

- 63 -

g

